

1) Op 12 september 2020 organiseerde het Erasmus MC een vergelijkbare deelnemersbijeenkomst in het Erasmus MC Rotterdam als in 2019.

Aan deze bijeenkomst werd door 11 personen deelgenomen vanwege COVID-beperkingen voor een kleinere groep.

2) Vanwege verdere COVID-beperkingen in 2020 en 2021 heeft het Erasmus MC geen live seminars meer georganiseerd.

Als alternatief organiseerden wij twee Teams-bijeenkomsten met dezelfde onderwerpen als de seminar van 12 september 2020

Deze vergaderingen vonden plaats op 26 september en 10 oktober 2020.

Tijdens de teamsvergaderingen op 26 september namen er 15 deelnemers deel en op 10 oktober 25. Prof. dr. Hemmo Drexhage hield een geüpdatete PowerPointpresentatie met de nieuwste resultaten Vanuit MOODSTRATIFICATION en via de Chatfunctie in Teams beantwoordden wij vragen van de patiënten en hun families en partners

3) In de periode 2021-2022 heeft de liaison officer interviews gehouden met 10 patiënten over hun ervaringen en verwachtingen van immuun psychiatrie. We gebruikten deze interviews als illustratieve patiënten verhalen in ons boek over immuun psychiatrie voor het grote publiek.

Dit boek is gepubliceerd in februari 2023.

Later in 2023 organiseren we nieuwe psycho-educatieve bijeenkomsten, waarin we dit nieuwe boek gaan gebruiken.

Hieronder vindt u een overzicht van de presentaties die we gebruikten voor de patiënten seminars in 2019 en 2020.

Immuno-psihiatrie

Prof dr Hemmo A. Drexhage, arts, klinisch/medisch immunoloog

Supported by

FP7 Large scale project MOODINFLAME

FP7 IAPP project PSYCHAID

Horizon 2020 project MOODSTRATIFICATION

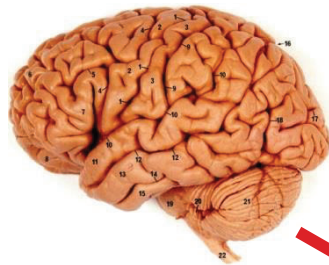

State of the Art 1910-1930

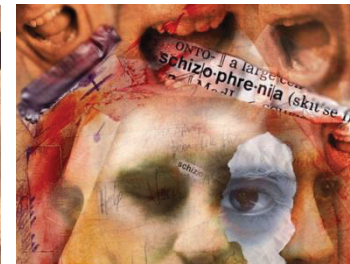
Ziekten van het Brein
Neurologische ziekten

Emil Kraepelin (1856-1926)

“Manisch-depressives irresein”: stemmingsstoornissen

“Dementia Praecox”: Schizofrenie

State of the Art 1945-1980

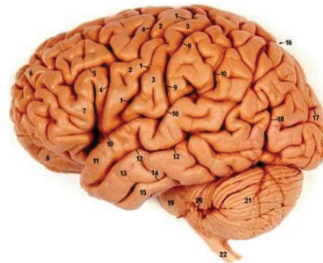
(Kinder)trauma

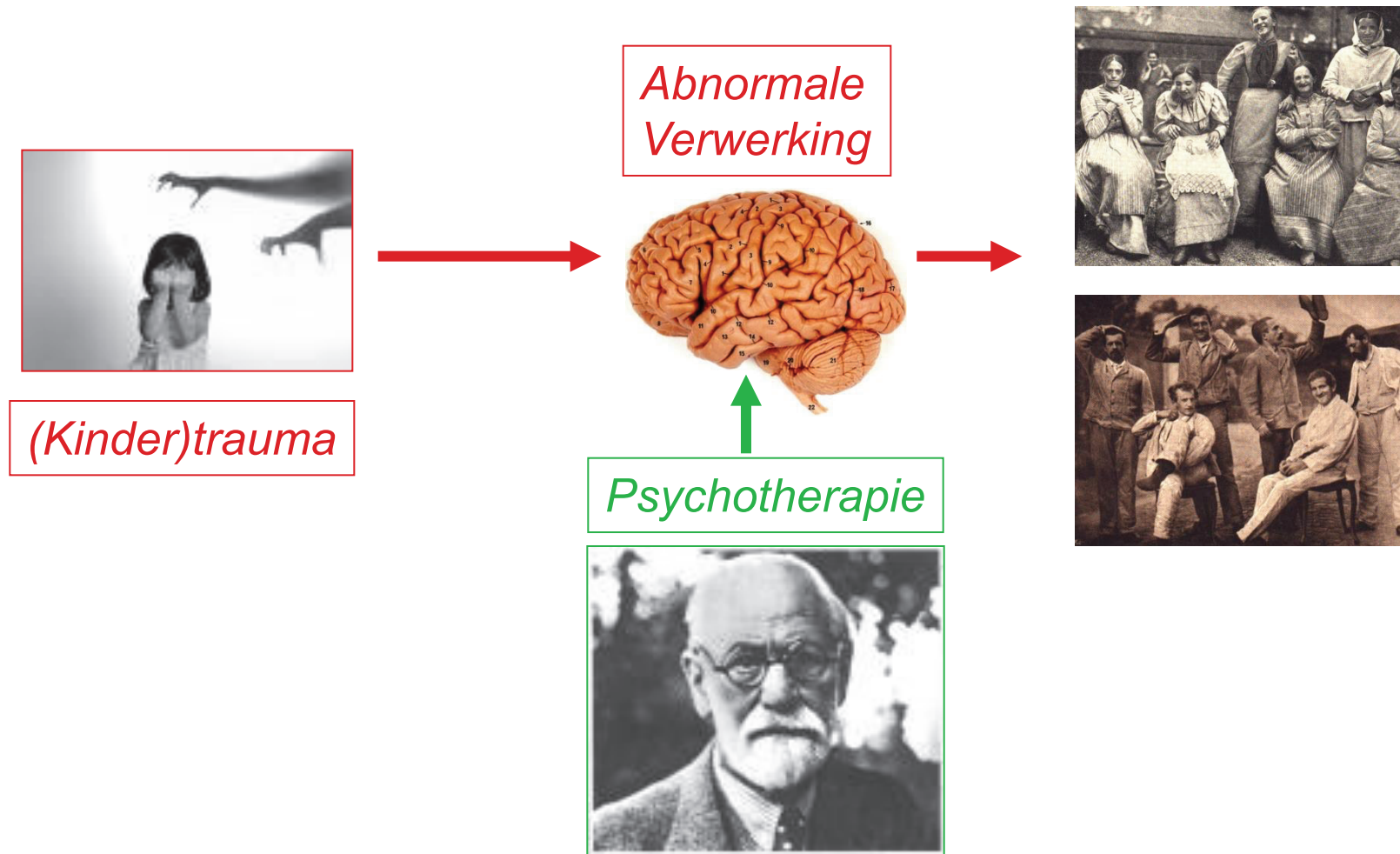
Persoonlijheidsdefect
Geestesziekten

Sigmund Freud (1856-1939)

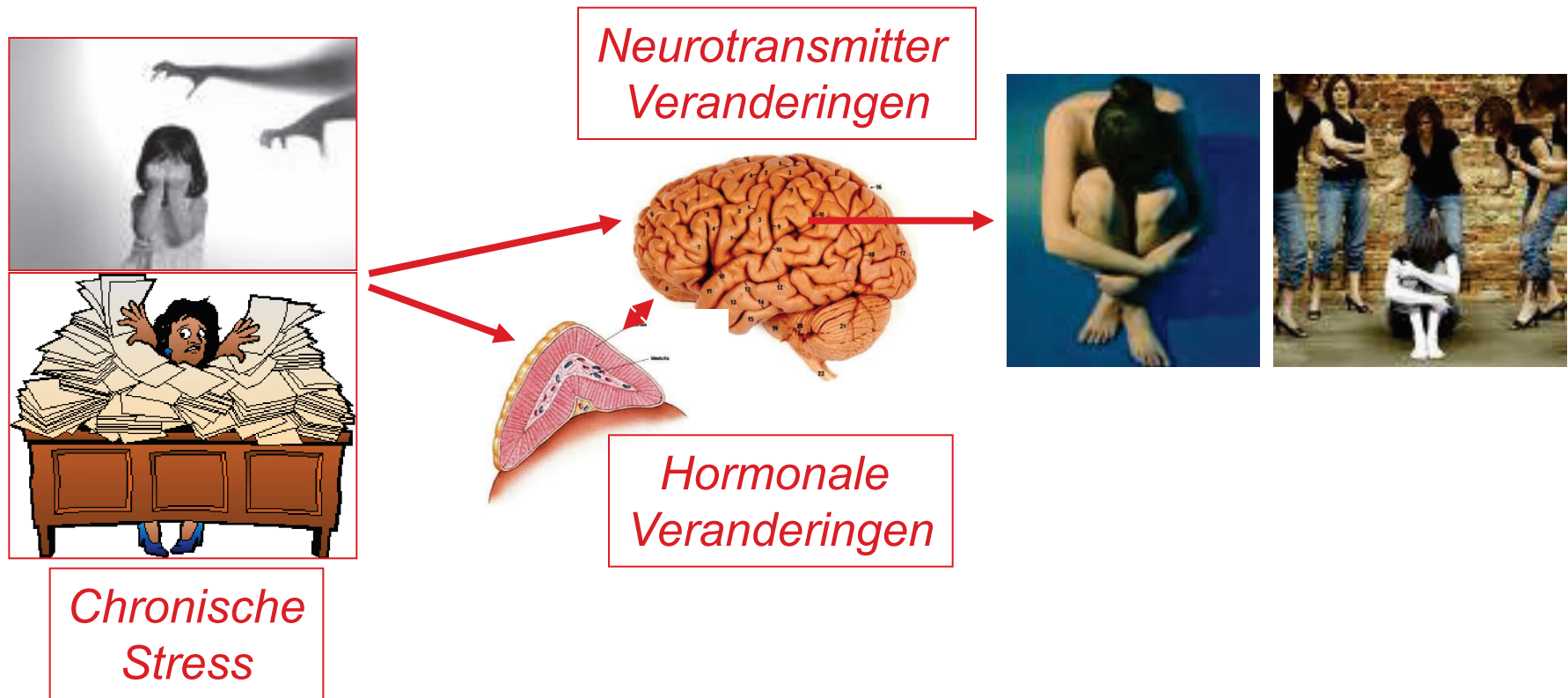
*Abnormale
Verwerking*

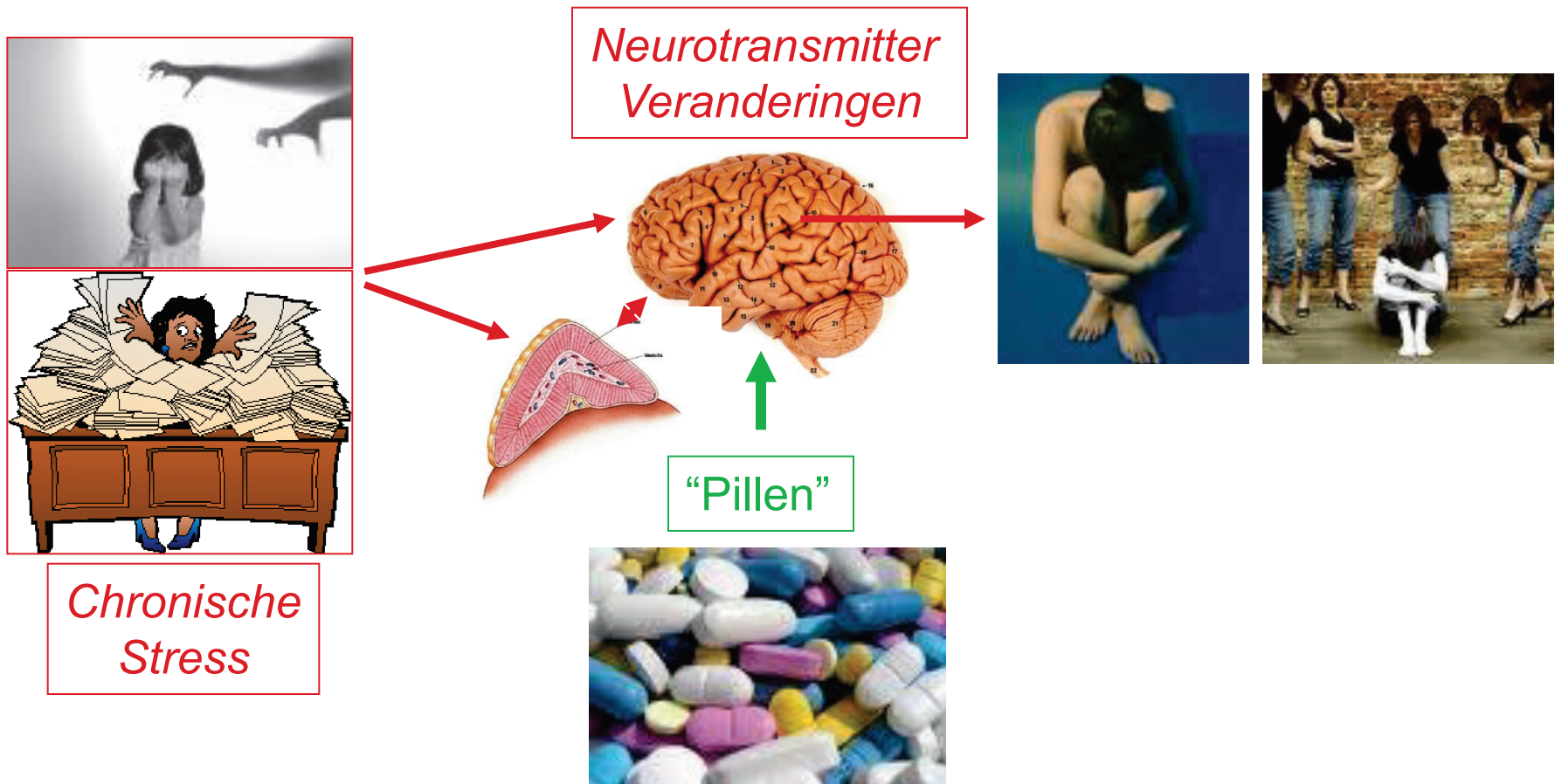
State of the Art 1945-1980

State of the Art 1980-2010

State of the Art 1980-2010

Infecties en auto-immuun ziekten komen 3-4 maal zoveel voor bij psychiatrische patiënten en hun eerste graad verwanten

Cohorts

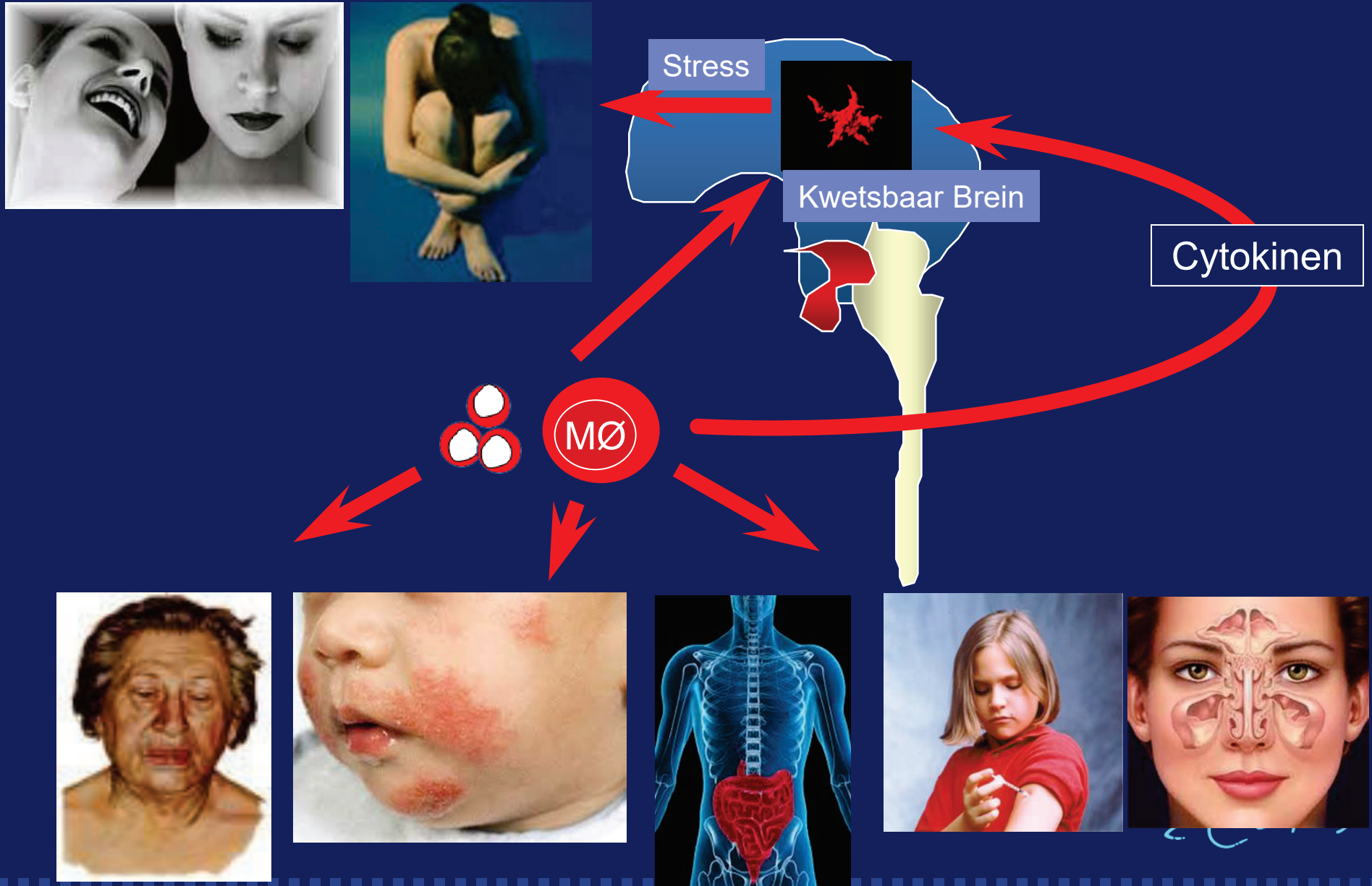

Population-wide

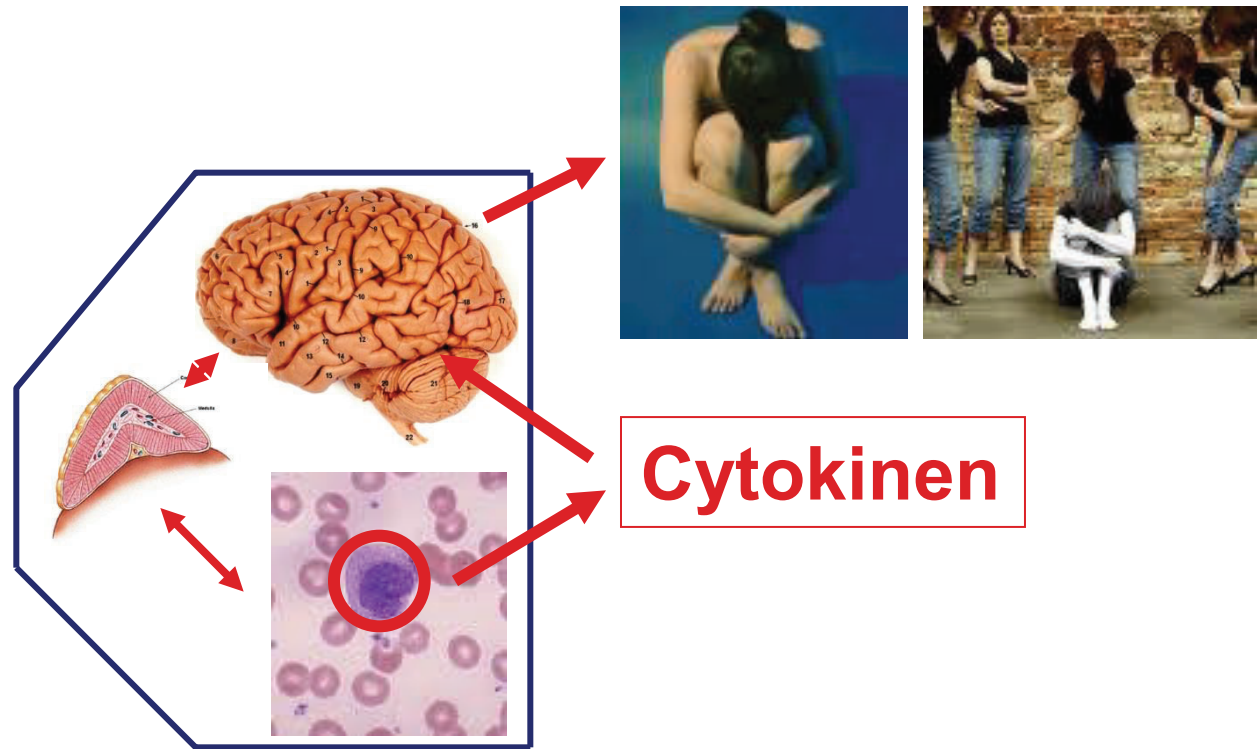
Gemeenschappelijke aangeboren aanleg?

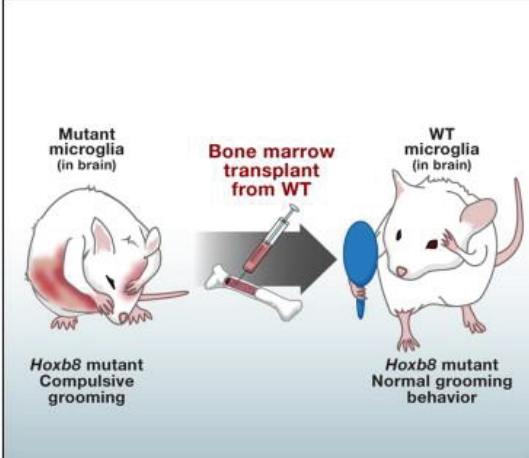
Afweer systeem, afweer cellen en afweer stoffen centraal

Nieuwe Inzichten: Immunologie

Nieuwe Inzichten: Microglia

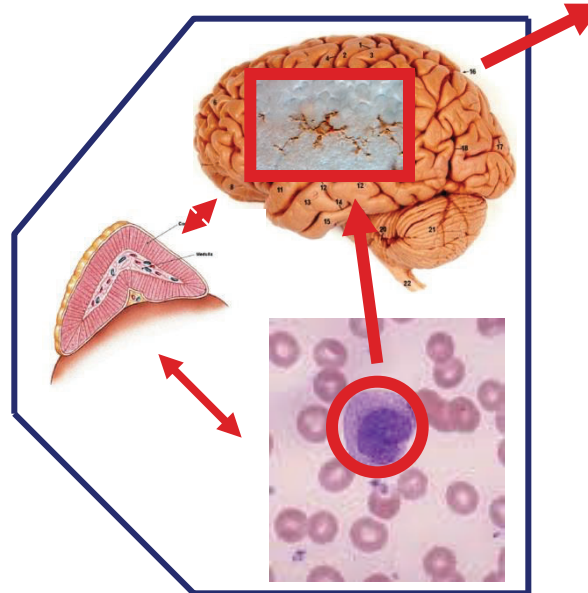
Mutant microglia (in brain) → Bone marrow transplant from WT → WT microglia (in brain)

Hoxb8 mutant Compulsive grooming

Hoxb8 mutant Normal grooming behavior

Cell

Bone-marrow transplants cure obsessive-compulsive behaviour in mice. *Mario R. Capecchi*

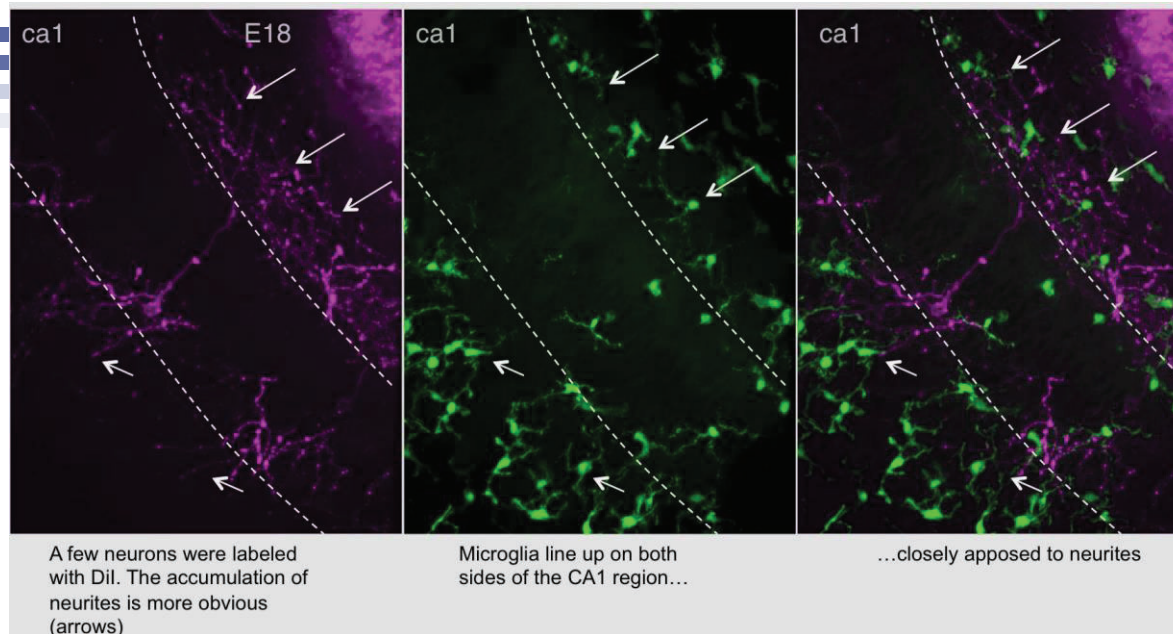

Published online 27 May 2010 | **Nature** | doi:10.1038/news.2010.268

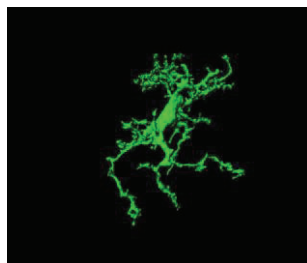
News

Key to psychological disorder may lie in the immune system

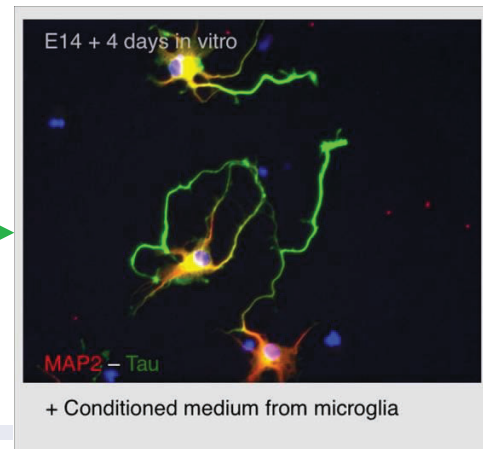
Nieuwe Inzichten: Microglia

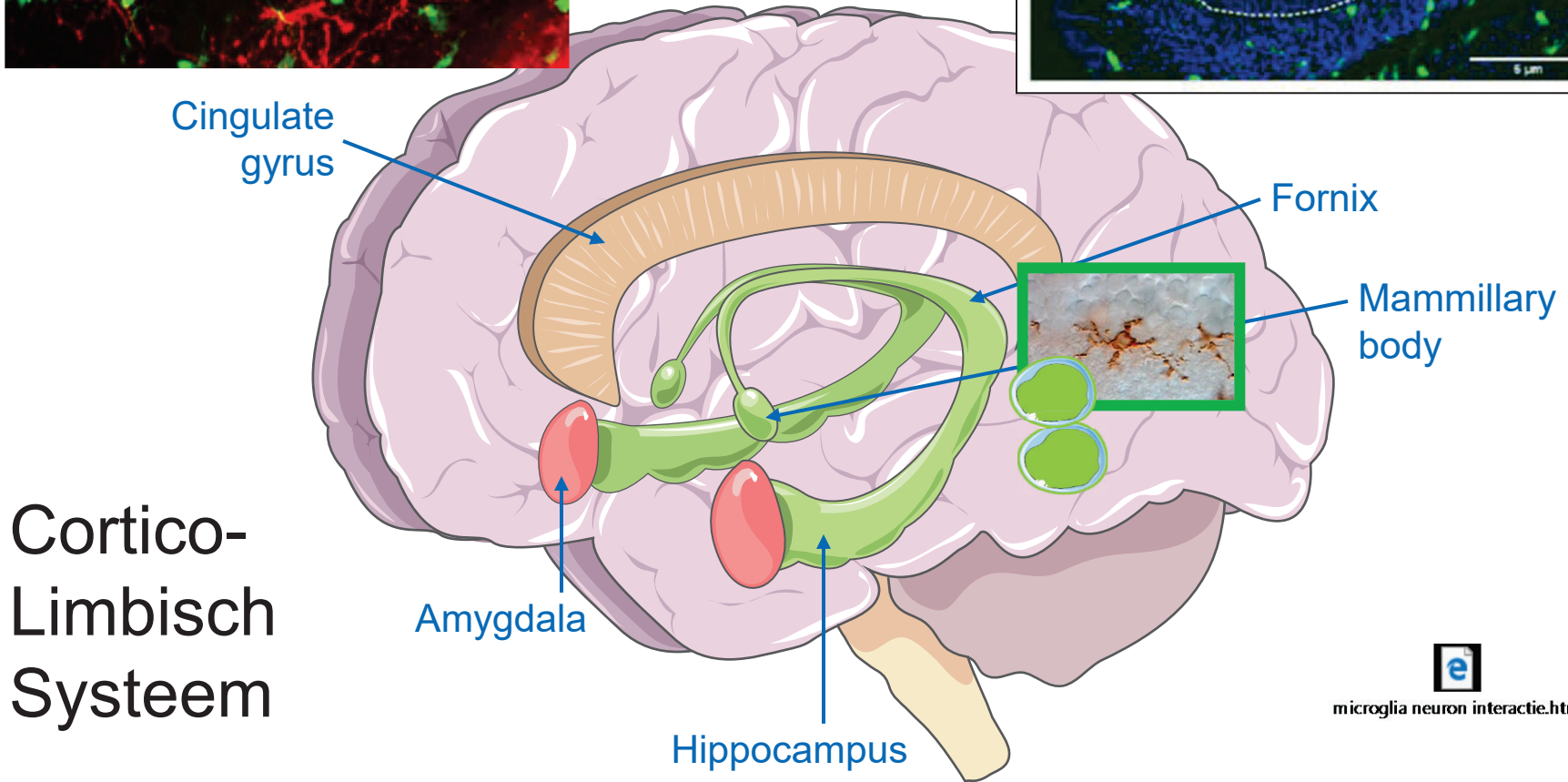
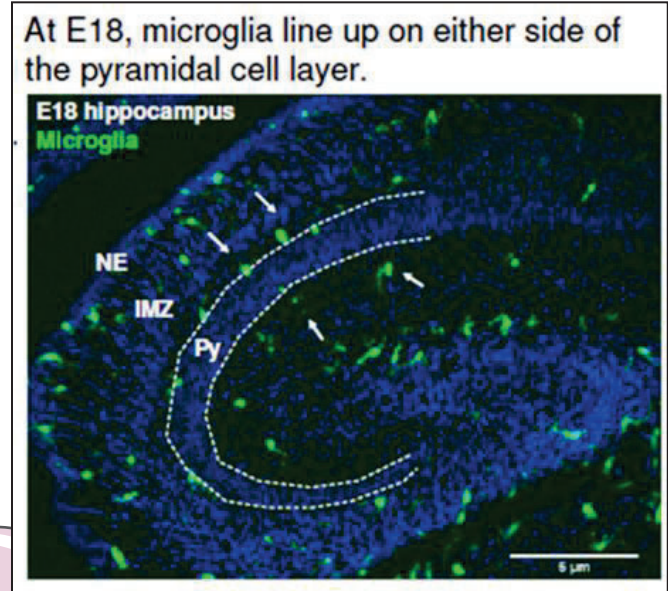
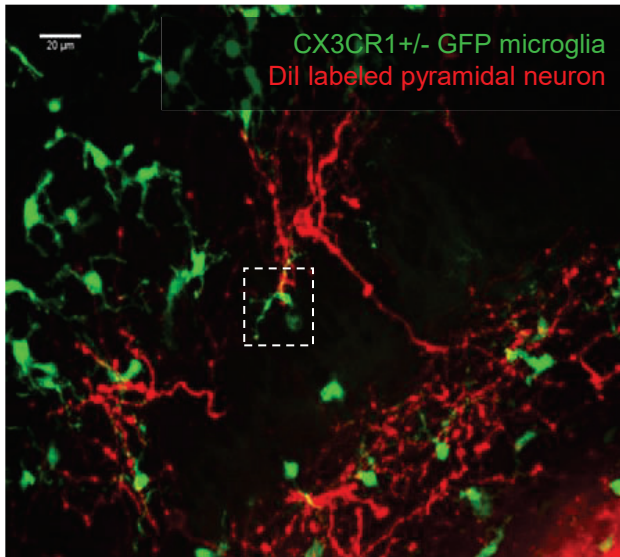

Microglia helpen neuronen te groeien in de hippocampus, een deel van het emotionele integratie systeem, waar o.a. stress verwerkt wordt

Resting microglia

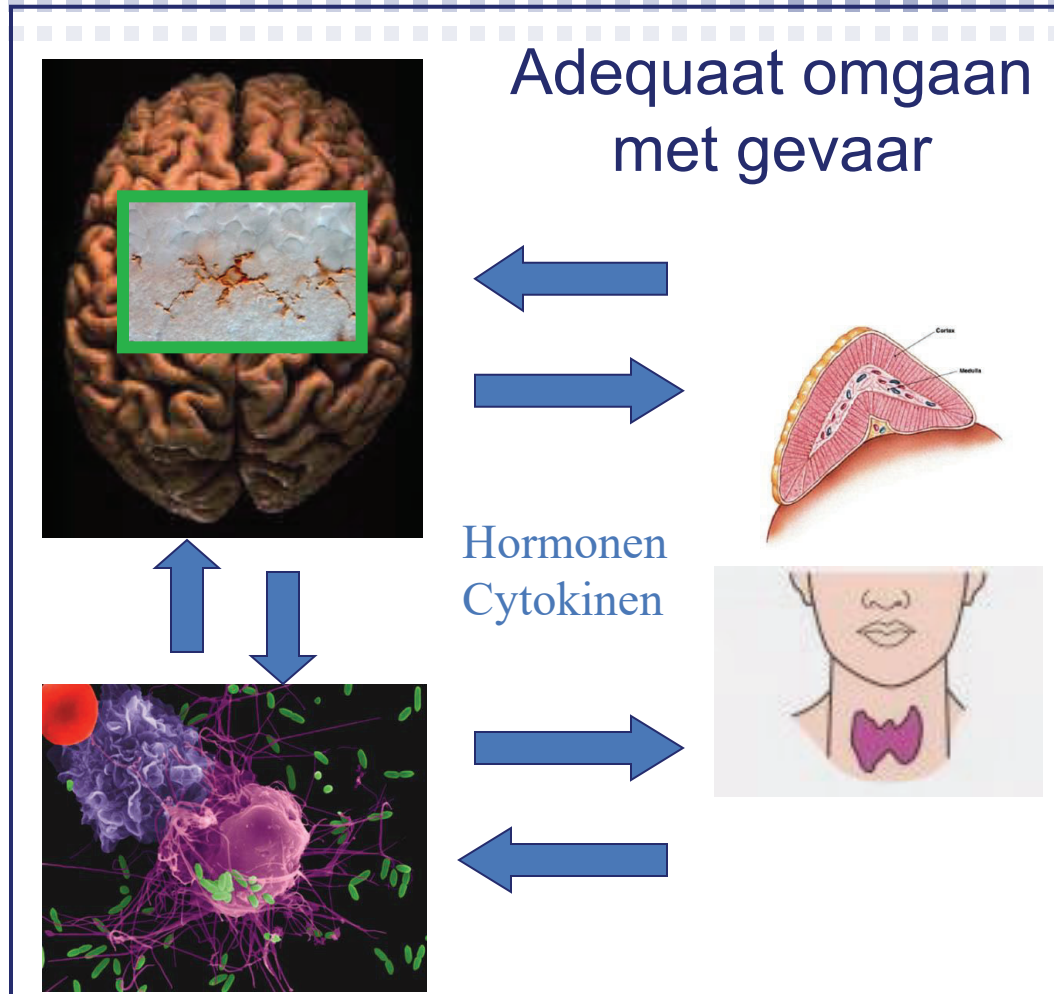

Cortico-
Limbisch
Systeem

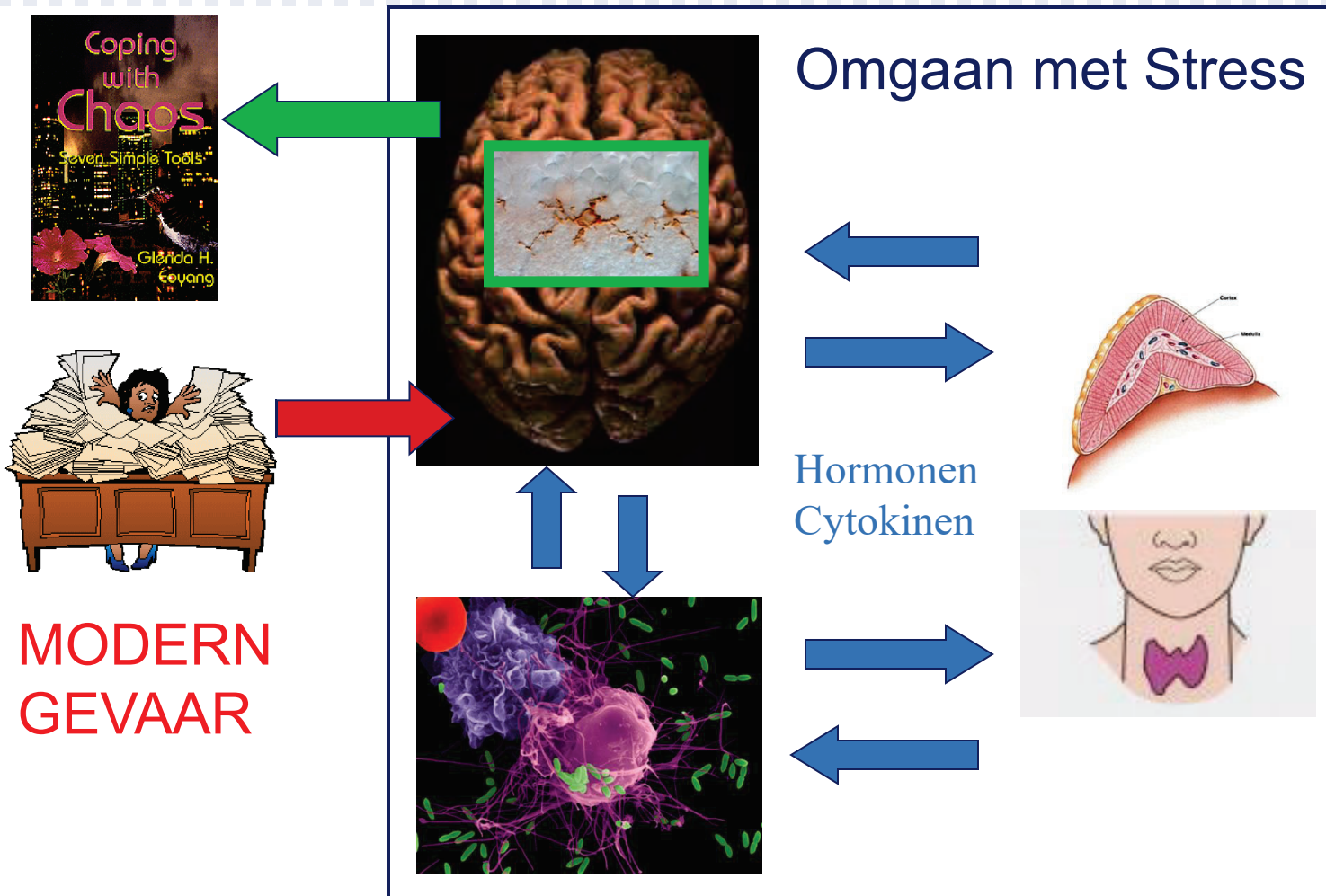

Het Neuro-Immuno-Endocriene Systeem

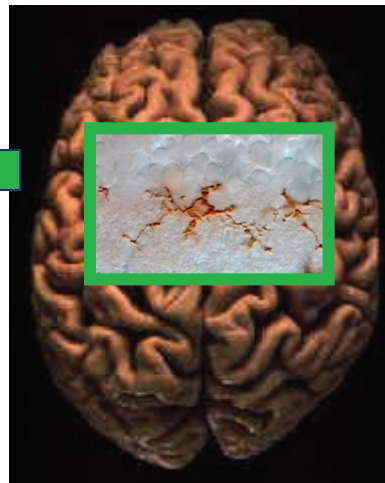
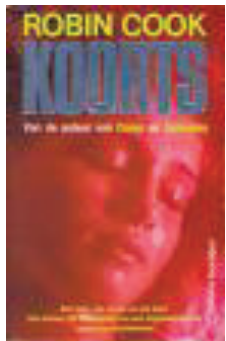

Het Neuro-Immuno-Endocriene Systeem

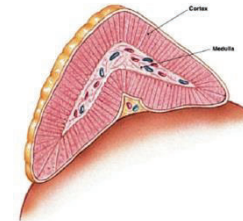
Het Neuro-Immuno-Endocriene Systeem

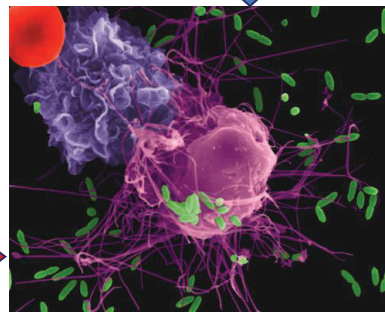
De koortsreactie

Hormonen
Cytokinen

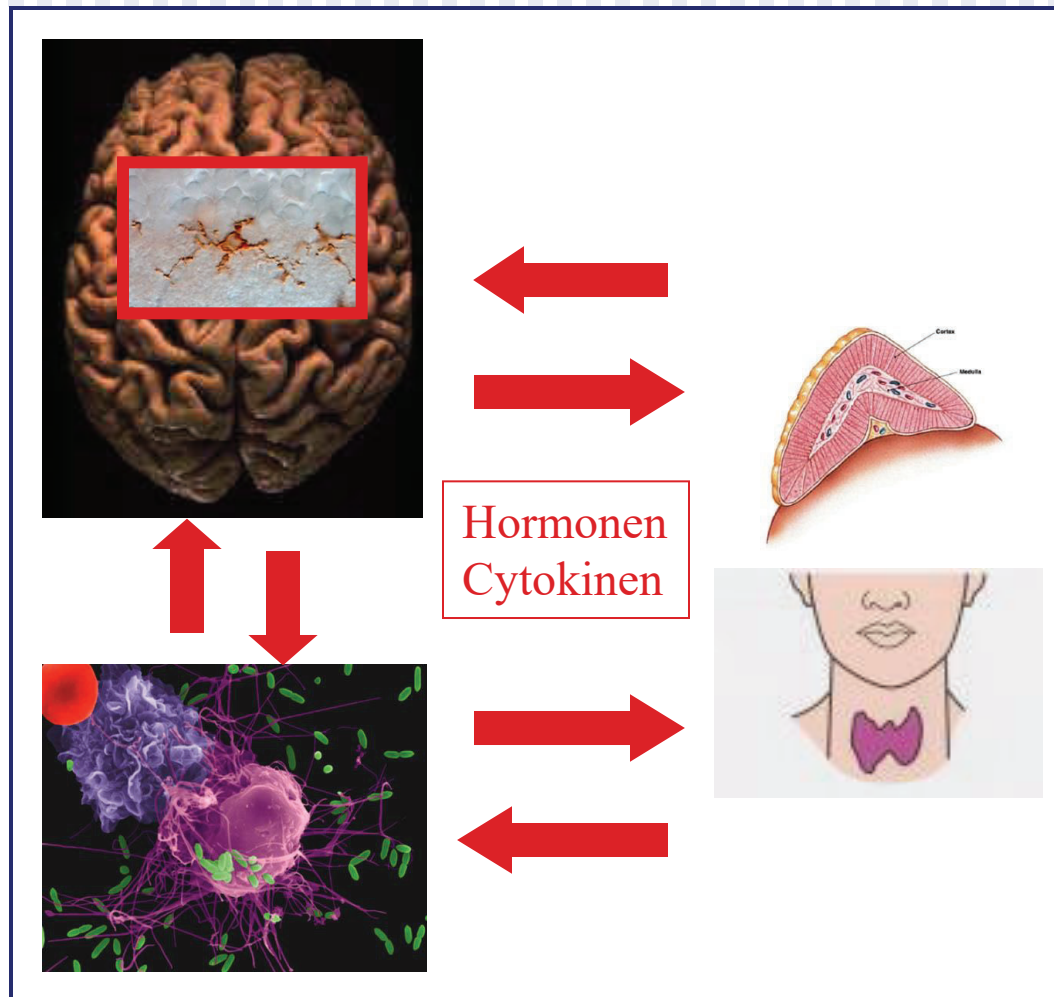

GEVAAR

Het Neuro-Immuno-Endocriene Systeem

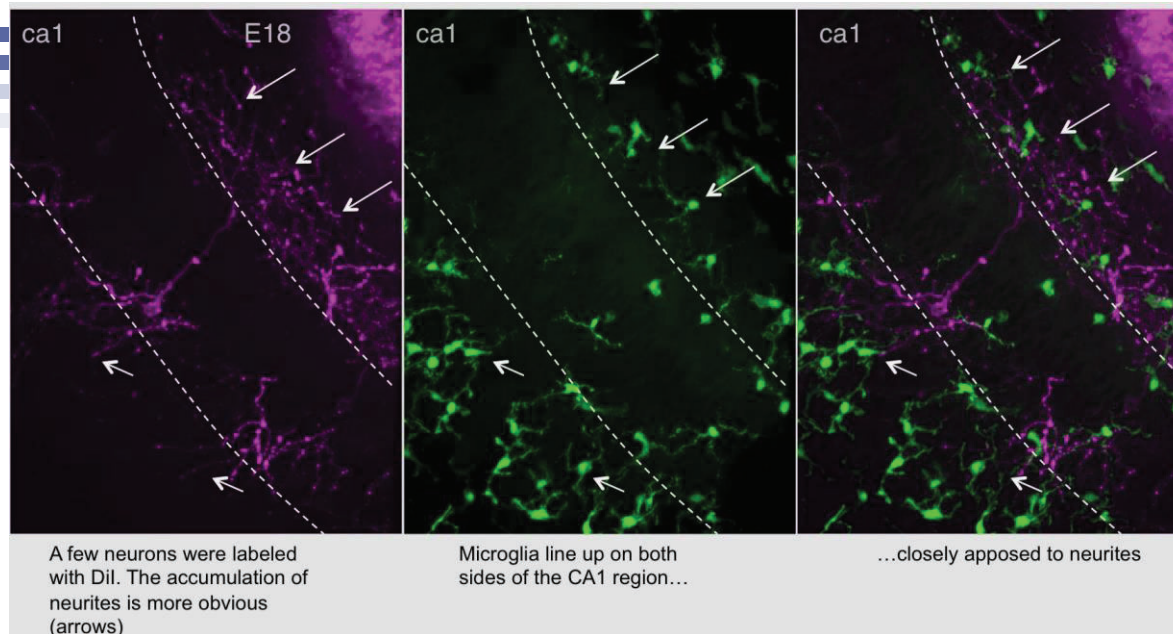
In de fout

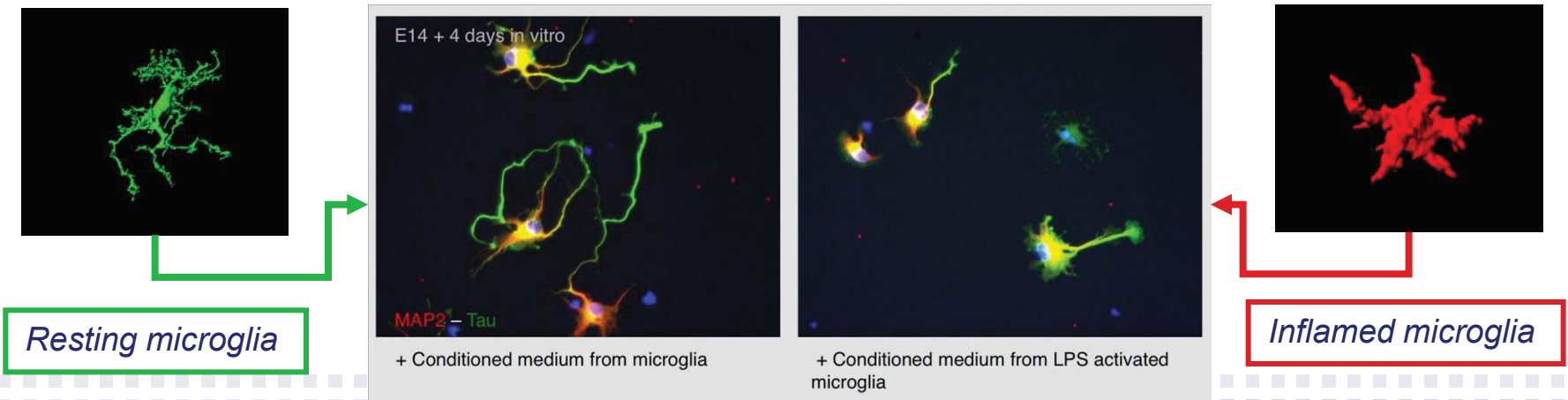
Inflammatoir
Set point

Hormonen
Cytokinen

Nieuwe Inzichten: Microglia

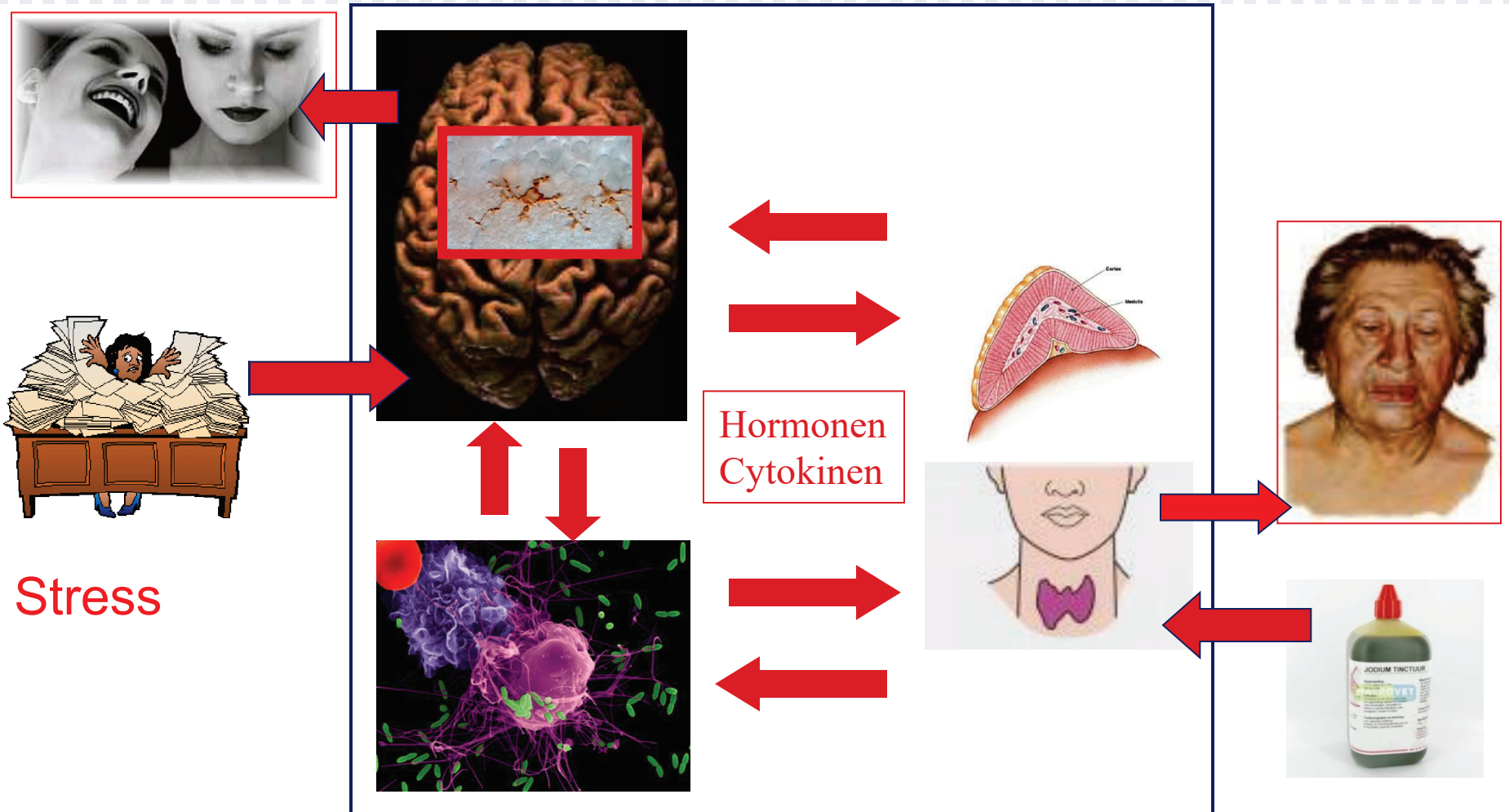

Microglia helpen neuronen te groeien in de hippocampus, het integratie centrum aan o.a. stress responsen

Het Neuro-Immuno-Endocriene Systeem

In de fout

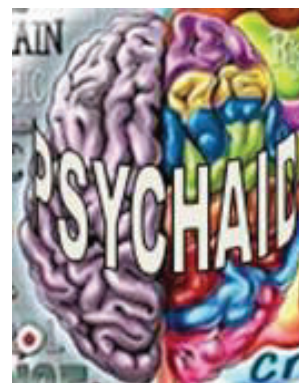

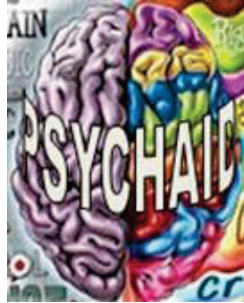
Conclusies

- Een flink deel van psychiatrische stoornissen
  - Zijn ontregelingen van het evenwicht tussen de cellen en de signaalstoffen (hormonen, cytokinen) van het immuno-neuro-endocriene systeem
  - Gaan gepaard met een verhoogde kans op auto-immuun ziekten en infecties
  - Zijn uitingen van een lichamelijk (organisch) onvermogen om zich op juiste wijze aan te passen aan “gevaar” (stress) van welke aard dan ook.

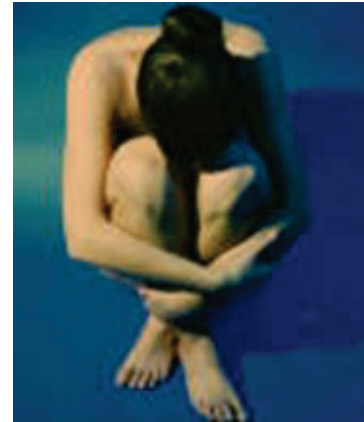
Consequenties

- Het moet mogelijk zijn om
  - testen te ontwerpen voor afweer cellen in het bloed om stemmingstoornissen vast te stellen
  - nieuwe immuun behandelingen te ontwikkelen.
- Dit werd/wordt gedaan binnen drie grote EU projecten

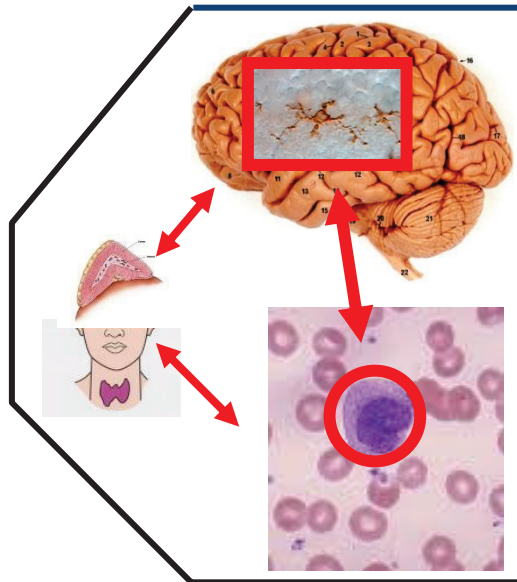

400 bipolaire
patienten

800 depressieve
patienten

600 gezonden

80 schizofrene
patienten

25 partners
12 landen

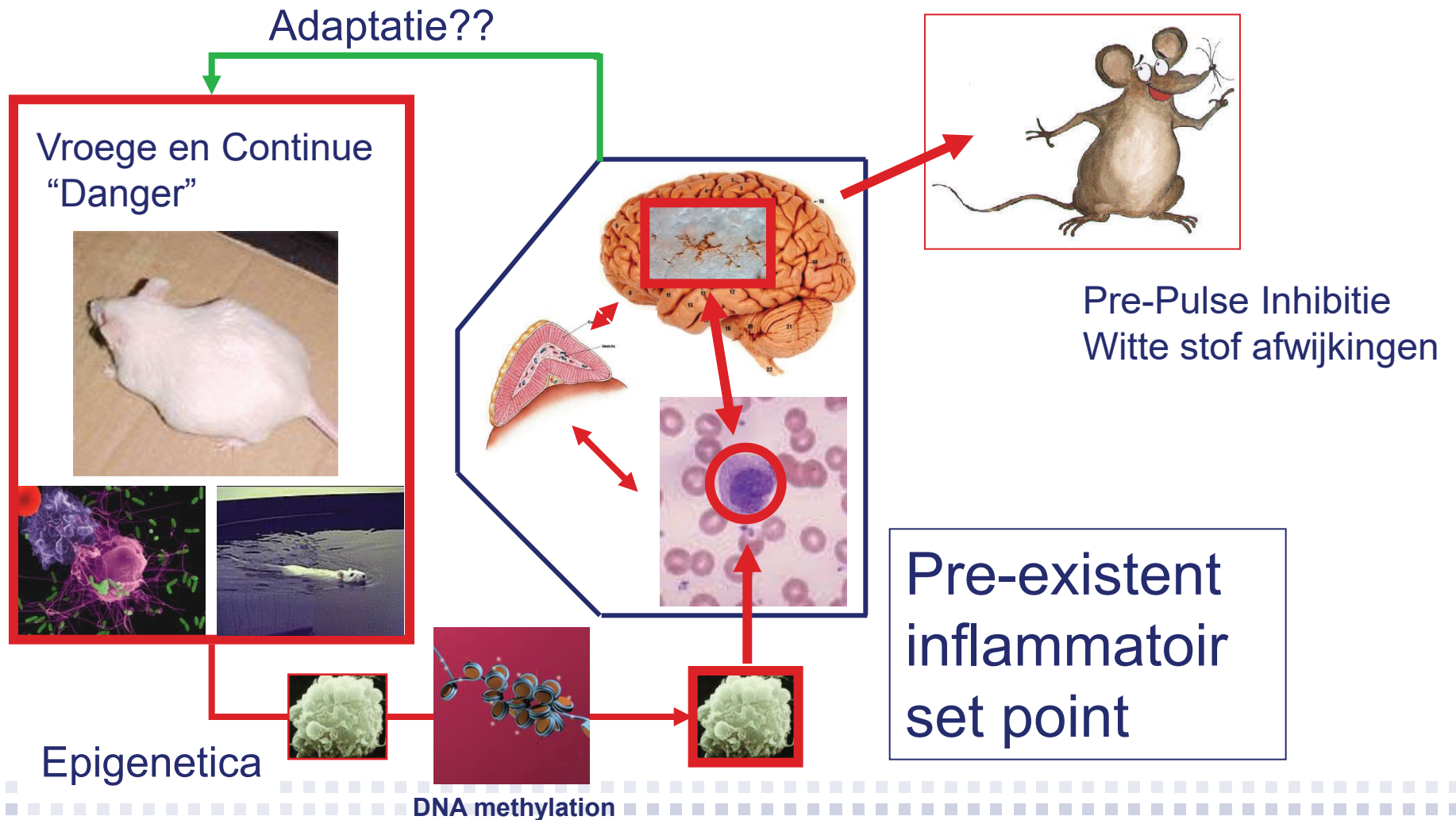

3 modellen

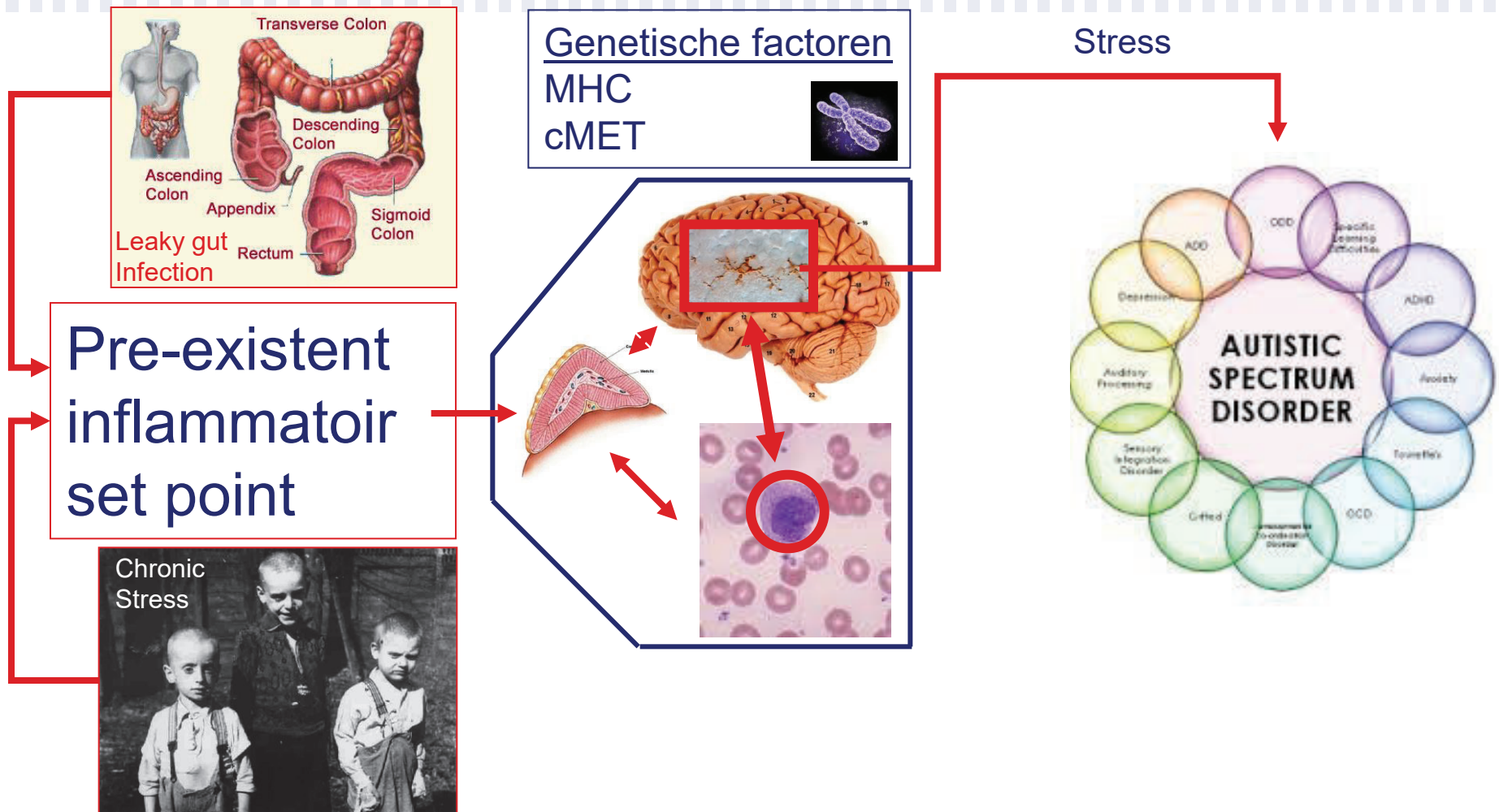

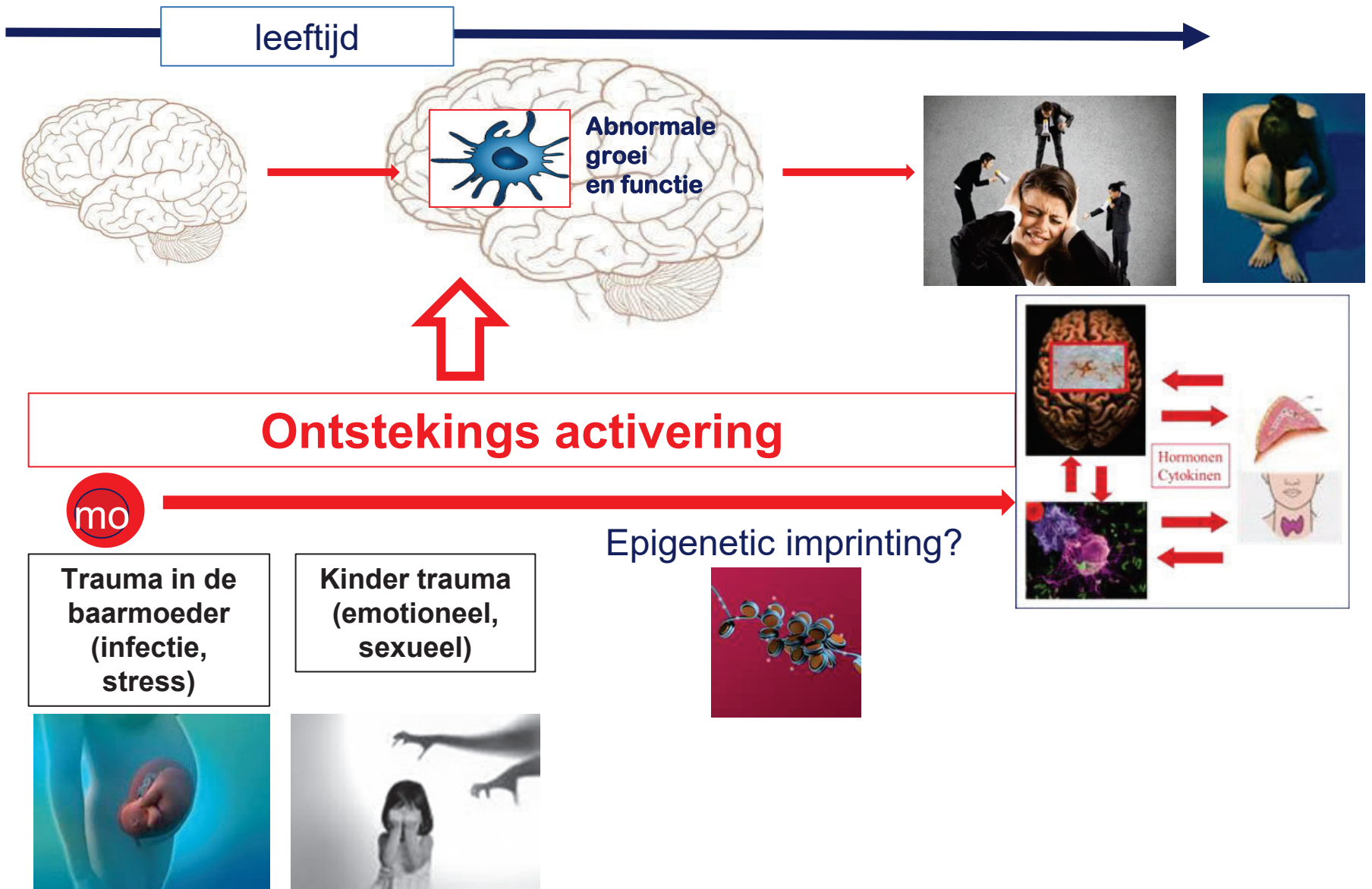
Inflammatoir Set-point (MIA model)

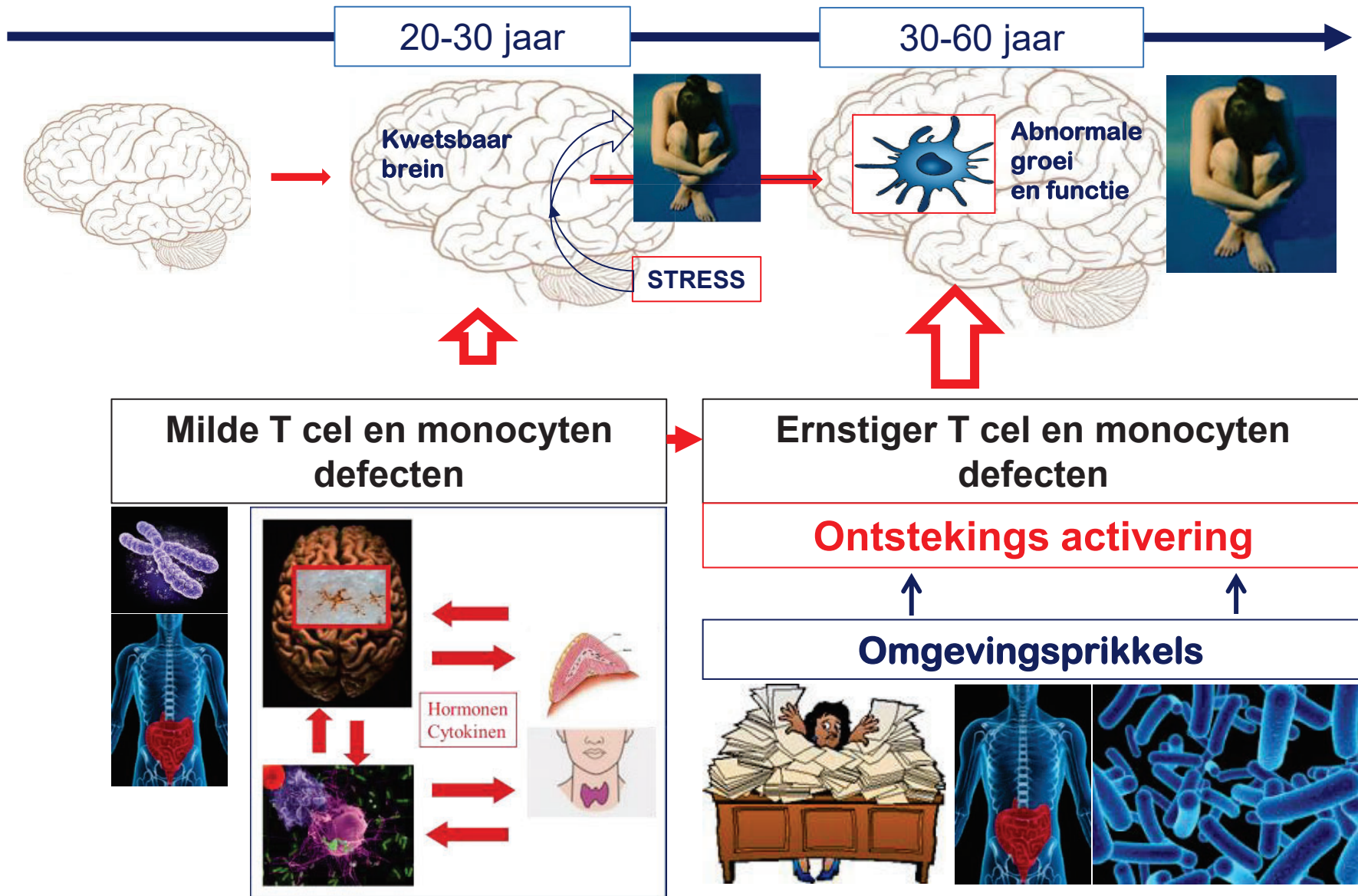
Inflammatoir Set-point model (ASD)

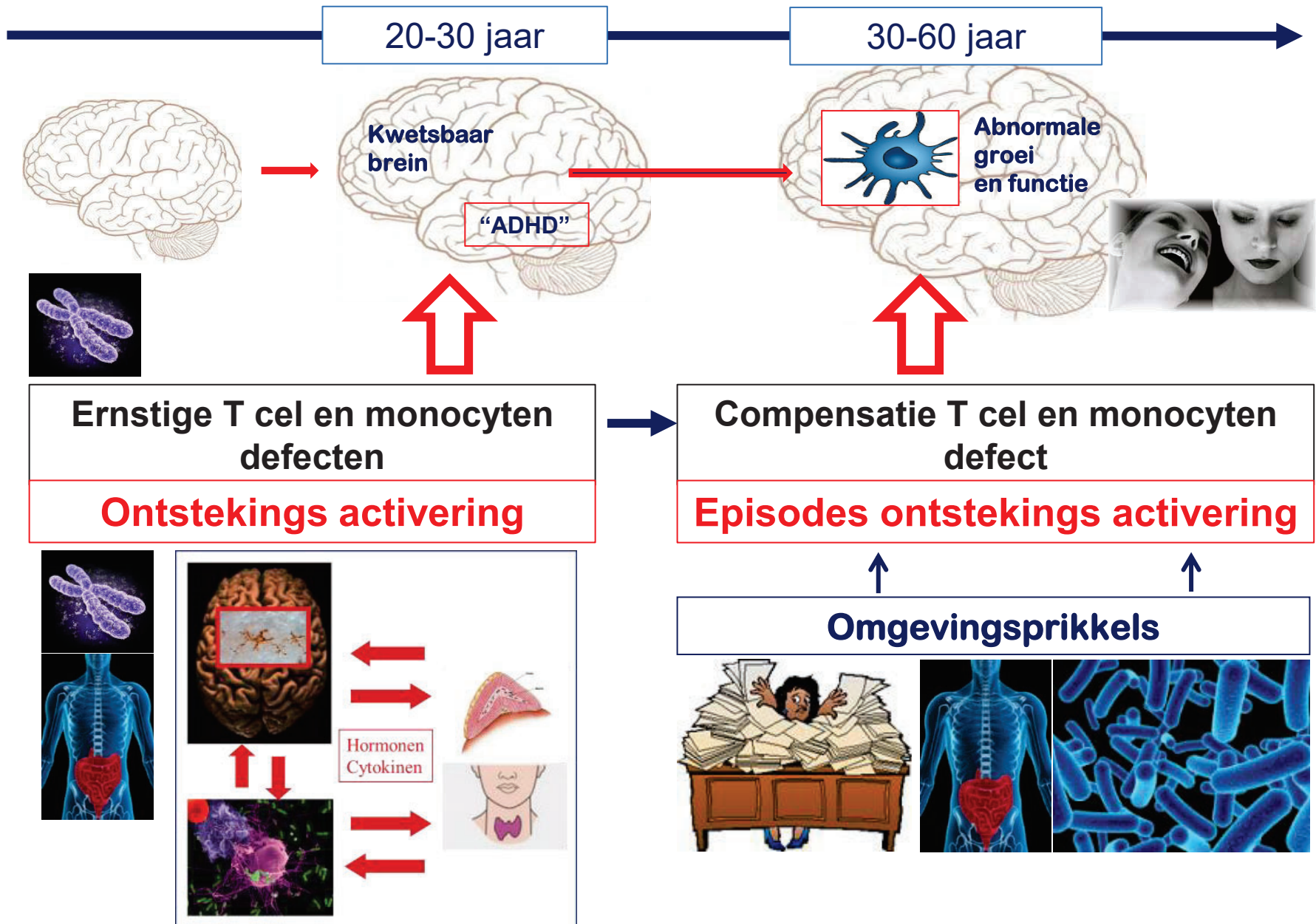
TRAUMA MODEL (Autisme, Schizofrenie, Ernstige Depressie)

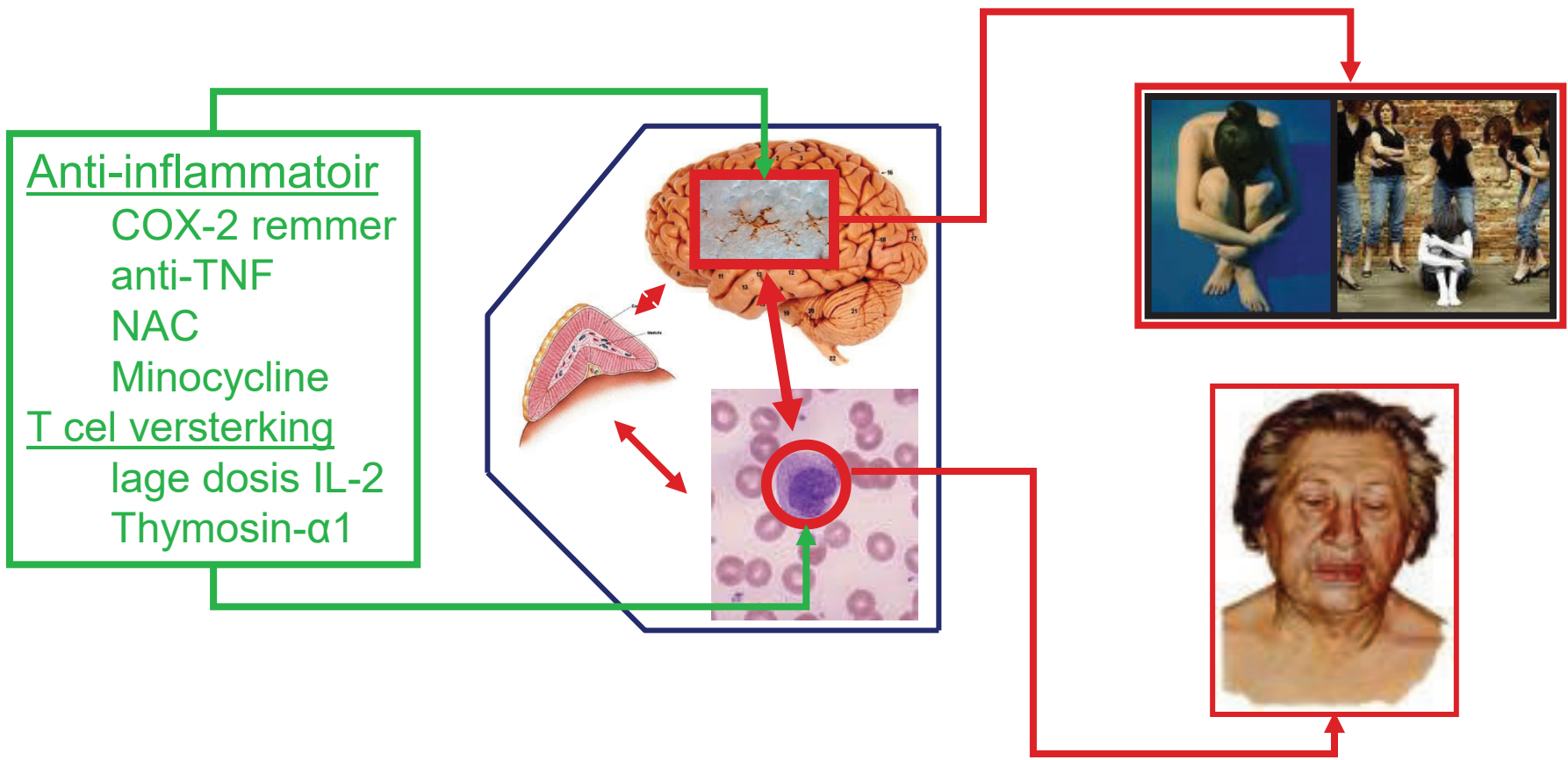
IMMUUN DEFECT MODEL (Ernstige Depressie)

Gecompenseerd immuun defect model (Bipolaire stoornis)

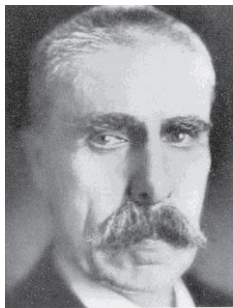
Immuun Abnormaliteiten (Therapie)

Therapie nieuw??

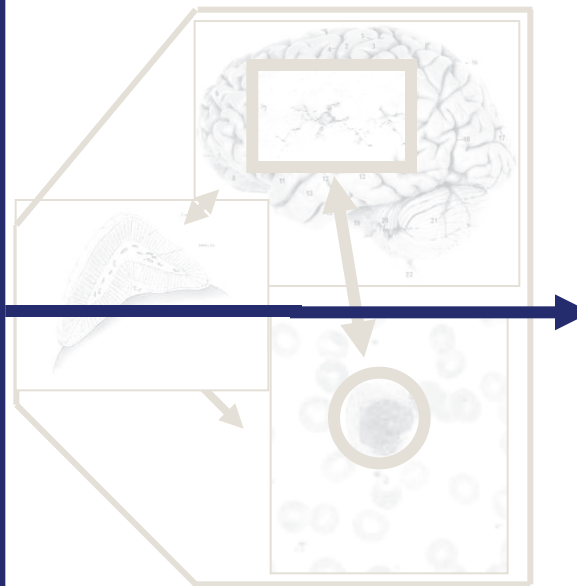

Robert Koch (1890):
Tuberculine
Malaria

Wagner-Jauregg

Julius Wagner (1928)

Nobelprijs voor “malaria therapie” van “psychosen”

Het onderzoek is niet mogelijk zonder de medewerking van veel patiënten, promovendi, post-docs en samenwerkende onderzoekers

---

Immuno-psihiatrie

Prof dr Hemmo A. Drexhage, arts, klinisch/medisch immunoloog
 Professor emeritus ErasmusMC, Rotterdam

Supported by

FP7 Large scale project MOODINFLAME
 FP7 IAPP project PSYCHAID
 Horizon 2020 project MOODSTRATIFICATION

State of the Art 1910-1930

Ziekten van het Brein
 Neurologische ziekten

Emil Kraepelin (1856-1926)

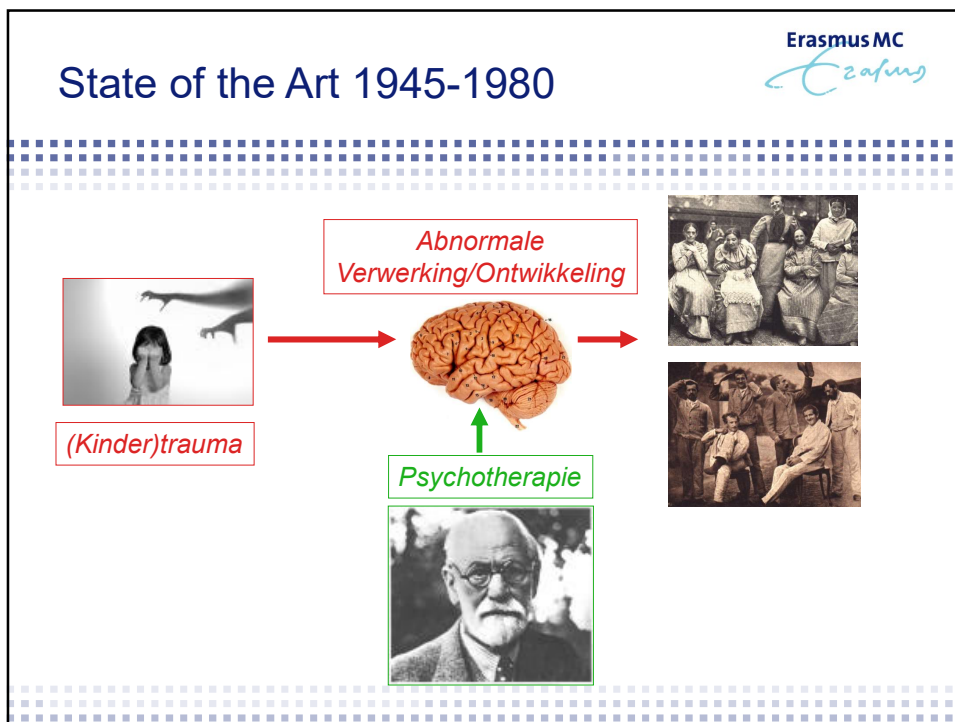
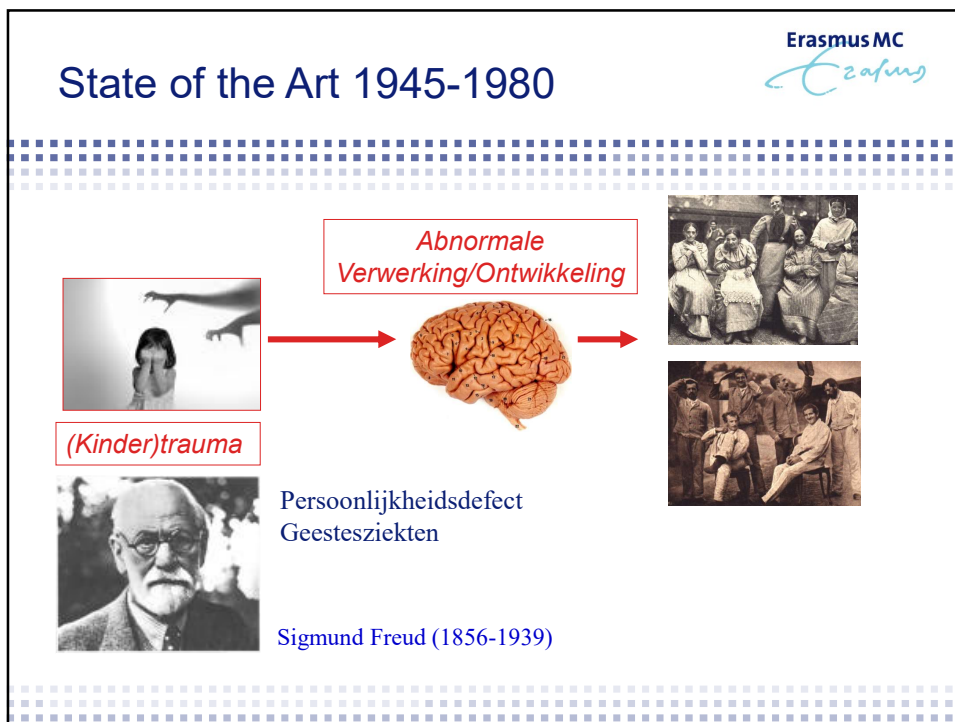

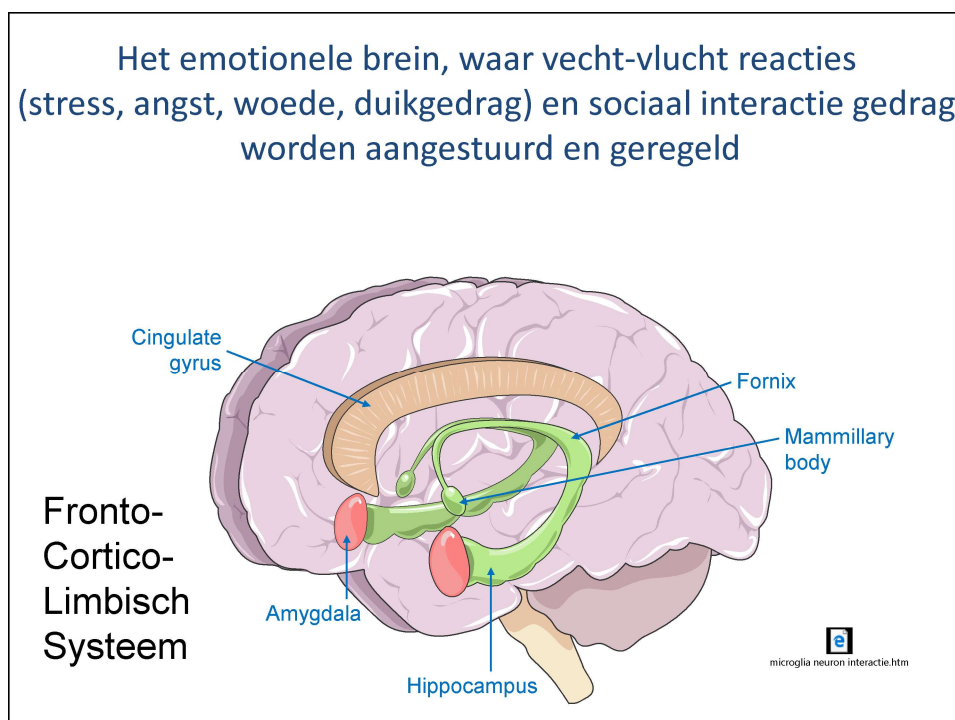
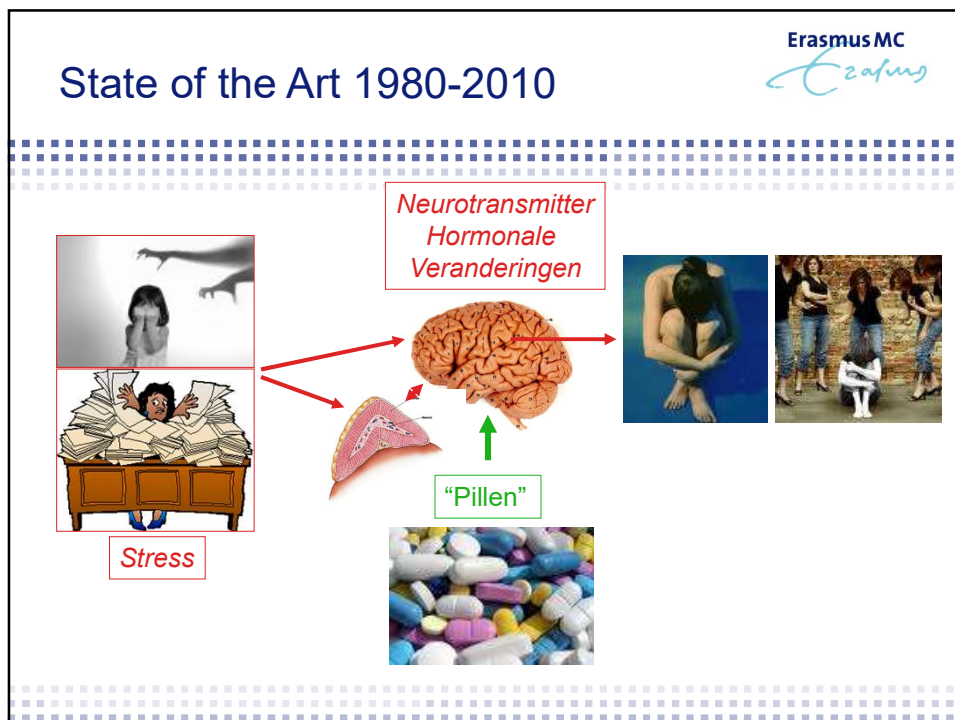
“Manisch-depressives irresein”: stemmingsstoornissen

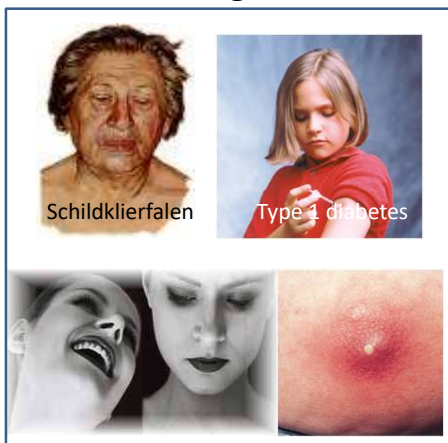
“Dementia Praecox”: Schizofrenie

Infecties en auto-immuun ziekten komen 3-4 maal zoveel voor bij psychiatrische patiënten en hun eerste graad verwanten (familiaal)

Schildklierfalen

Type 1 diabetes

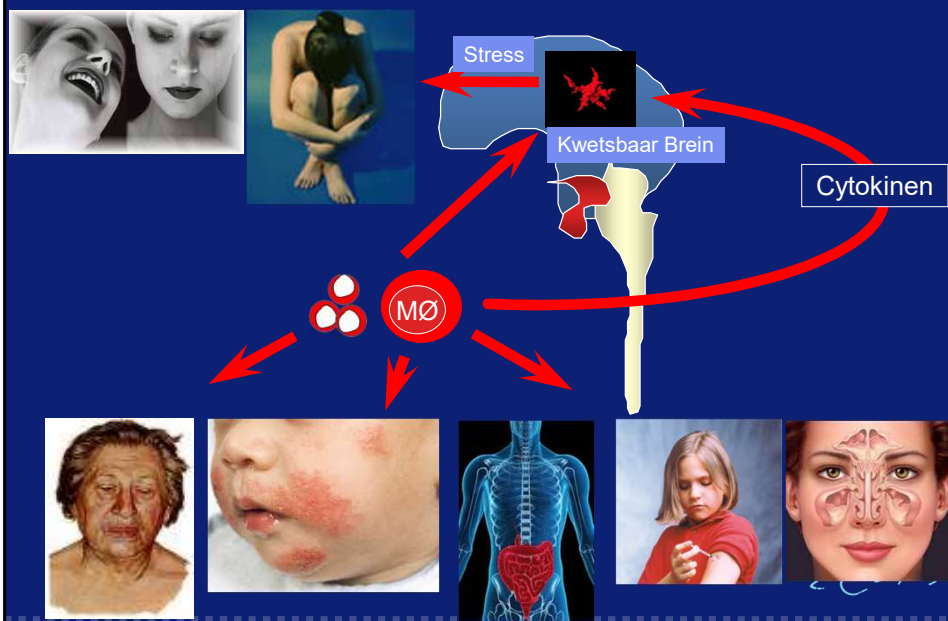
Cohorts

Population-wide

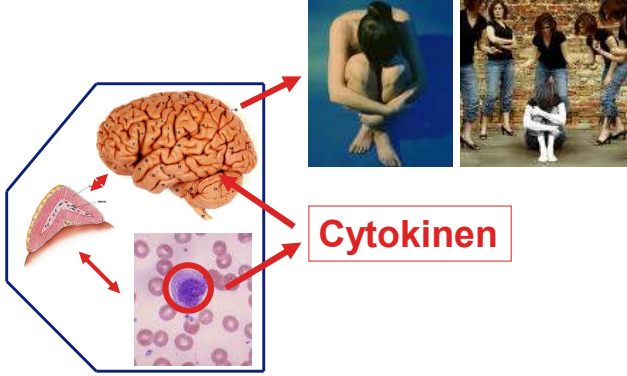
Gemeenschappelijke aangeboren aanleg?

Afweer systeem, afweer cellen en afweer stoffen centraal

ErasmusMC
Erasmus

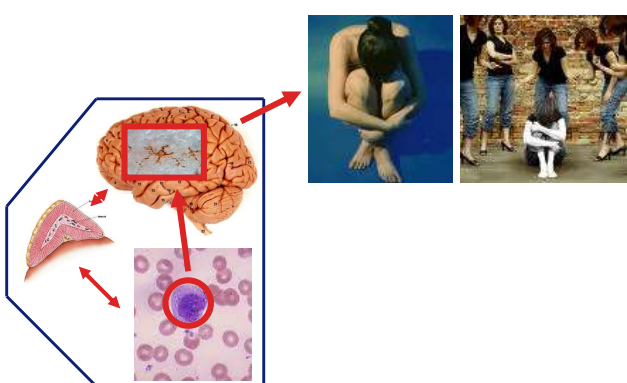
Nieuwe Inzichten: Immunologie

Cytokinen

ErasmusMC
Erasmus

Nieuwe Inzichten: Microglia

Cell

Bone-marrow transplants cure obsessive-compulsive behaviour in mice. *Mario R. Capecchi*

Published online 27 May 2010 | **Nature** | doi:10.1038/news.2010.268

News
Key to psychological disorder may lie in the immune system

Microglia en T cellen helpen neuronen te groeien in de hippocampus, een deel van het emotionele integratie systeem, waar o.a. stress verwerkt wordt

At E18, microglia line up on either side of the pyramidal cell layer.

Fronto-Cortico-Limbisch Systeem

Labels: Cingulate gyrus, Fornix, Microglia, T cellen, Amygdala, Hippocampus

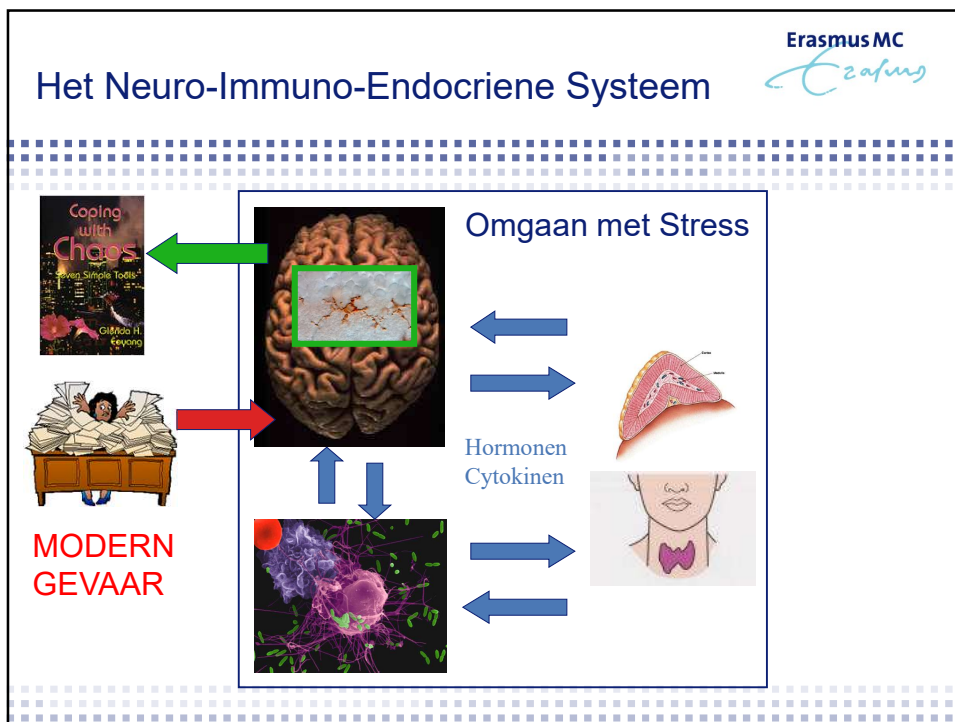
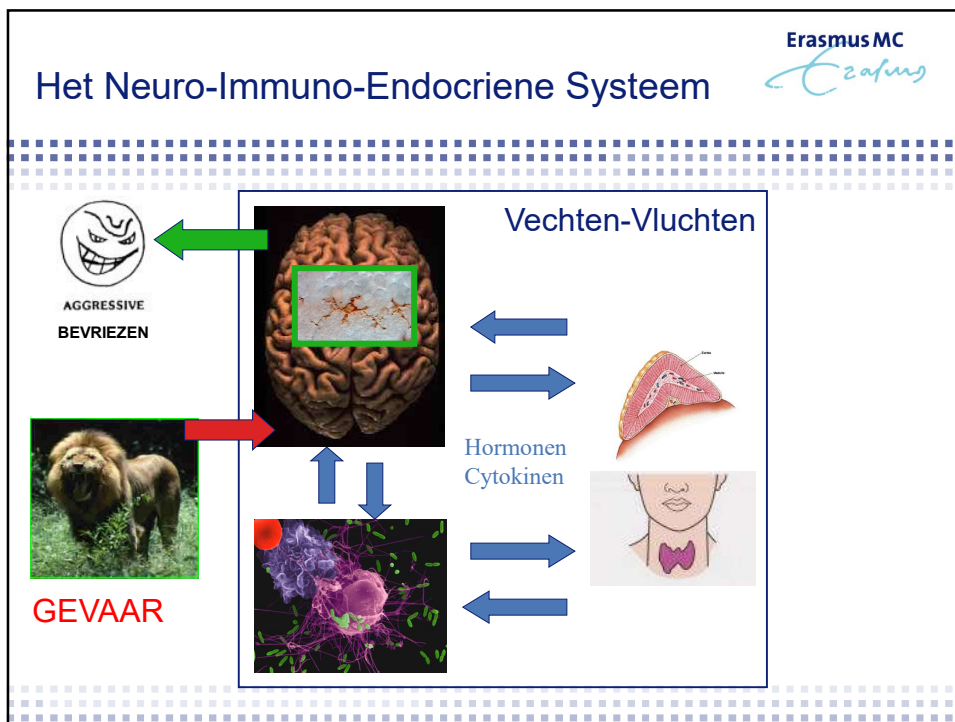
microglia neuron interactie.htm

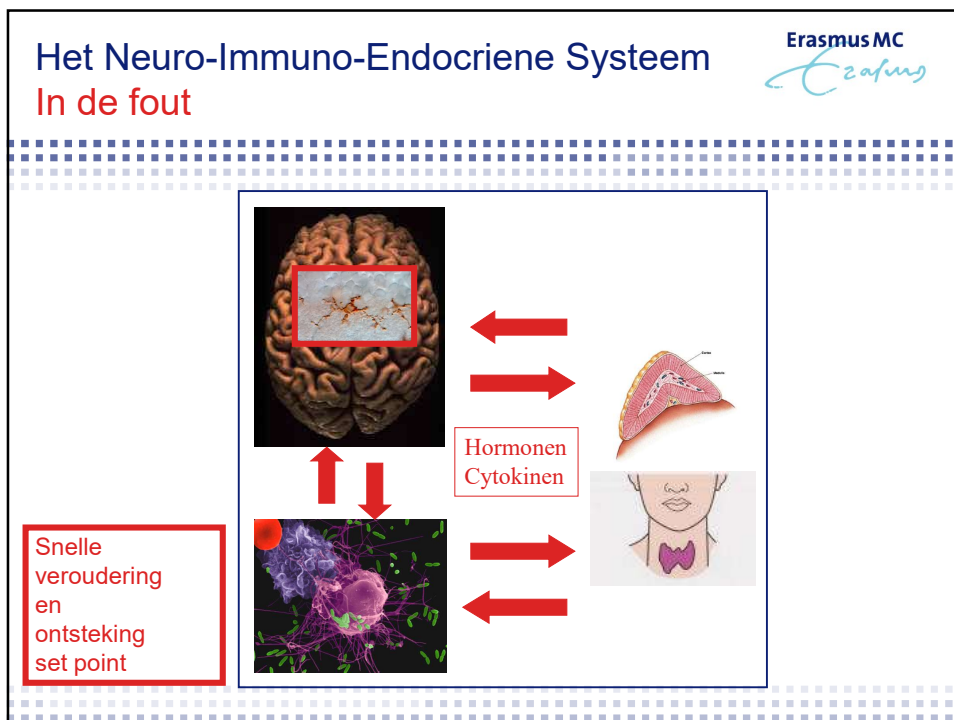
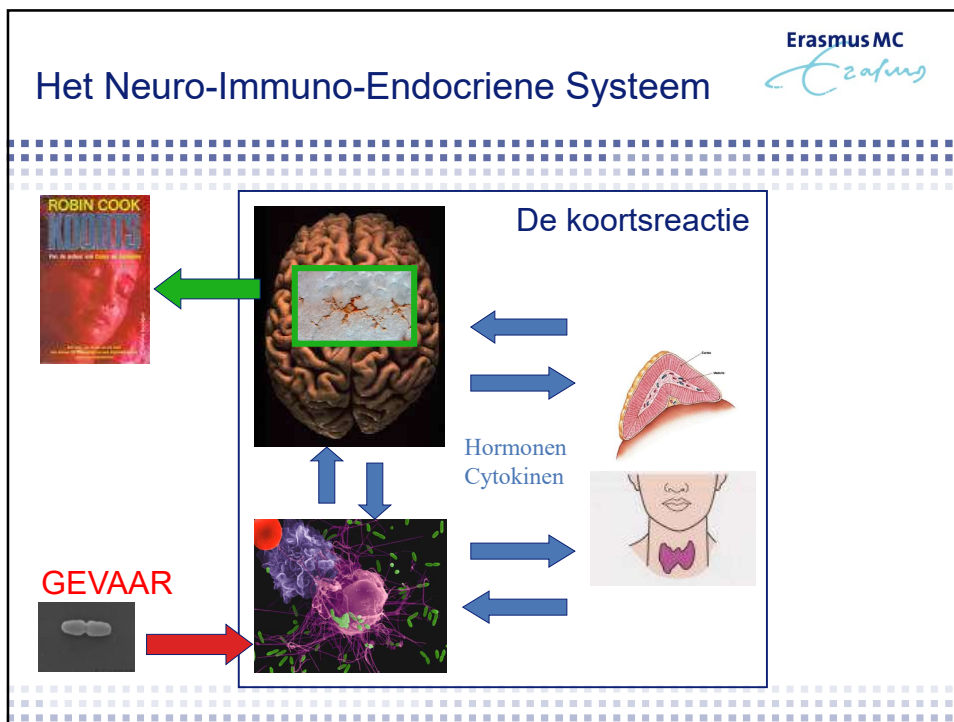
Het Neuro-Immuno-Endocriene Systeem

ErasmusMC
Erasmus

Adequaat omgaan met gevaar en sociale interacties

Hormonen
Cytokinen

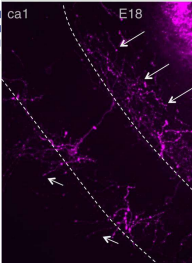

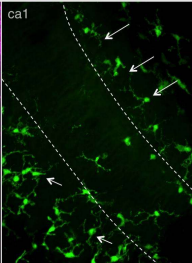

ErasmusMC
Erasmus

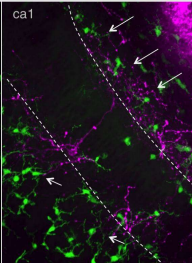
Nieuwe Inzichten: Microglia

ca1 E18

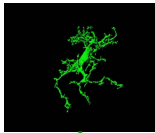

ca1

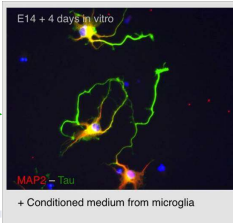

ca1

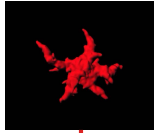
Microglia helpen neuronen te groeien in de hippocampus, het integratie centrum aan o.a. stress responsen

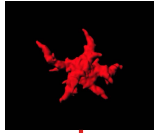
Resting microglia

E14 + 4 days in vitro
MAP2 - Tau
+ Conditioned medium from microglia

Inflamed microglia

+ Conditioned medium from LPS activated microglia

ErasmusMC
Erasmus

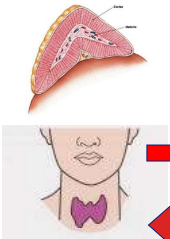
Het Neuro-Immuno-Endocriene Systeem

In de fout

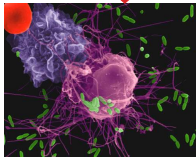
Stress

Hormonen
Cytokinen

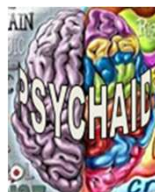

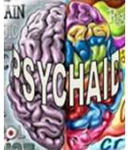

Conclusies

- Een flink deel van ernstige psychiatrische stoornissen
  - Zijn ontregelingen van het evenwicht tussen de cellen en de signaalstoffen (hormonen, cytokinen) van het immuno-neuro-endocriene systeem
  - Gaan gepaard met een verhoogde kans op auto-immun ziekten en infecties
  - Zijn uitingen van een lichamelijk (organisch) onvermogen om zich op juiste wijze aan te passen aan “gevaar” (stress) van welke aard dan ook.

Consequenties

- Het moet mogelijk zijn om
  - testen te ontwerpen voor afweer cellen in het bloed om stemmingstoornissen vast te stellen
  - nieuwe immuun behandelingen te ontwikkelen.
- Dit werd/wordt gedaan binnen drie grote EU projecten

400 bipolaire
patienten

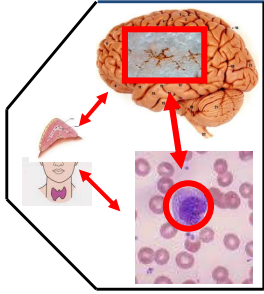
800 depressieve
patienten

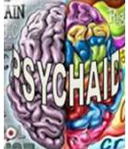

600 gezonden
80 schizofrene
patienten

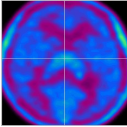
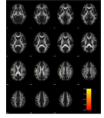

3 modellen

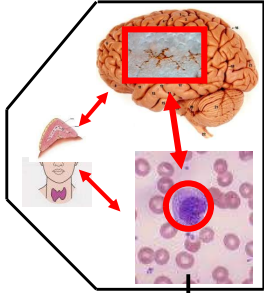

25 partners
12 landen

Nieuwe generatie
hersenscans voor o.a. microglia

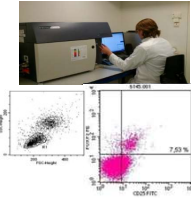

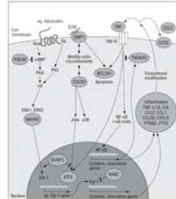
Evenwichts
Interacties

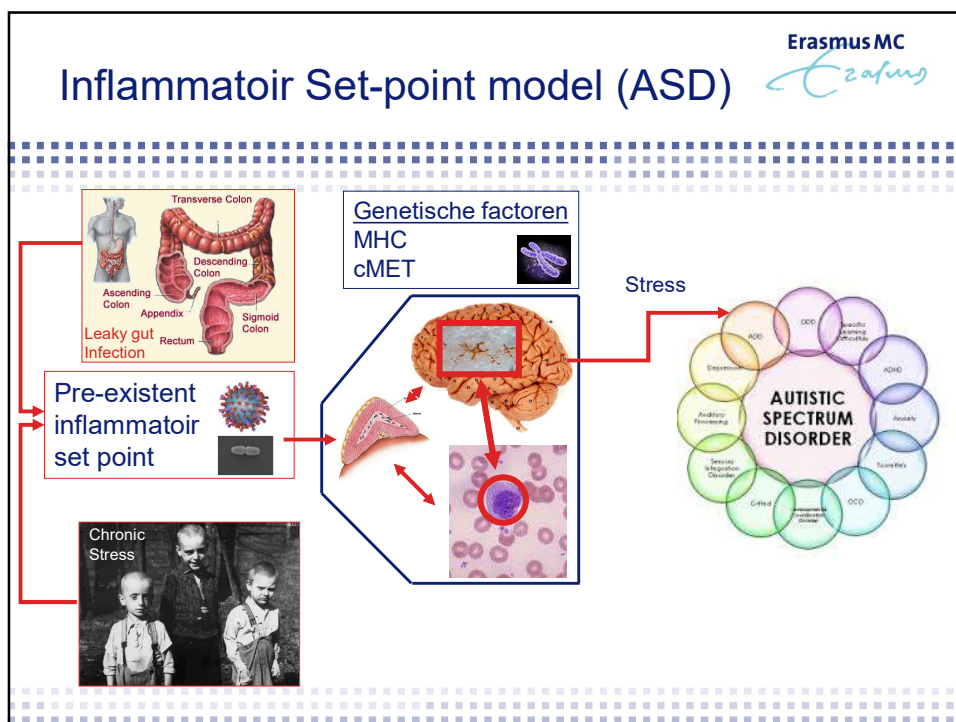
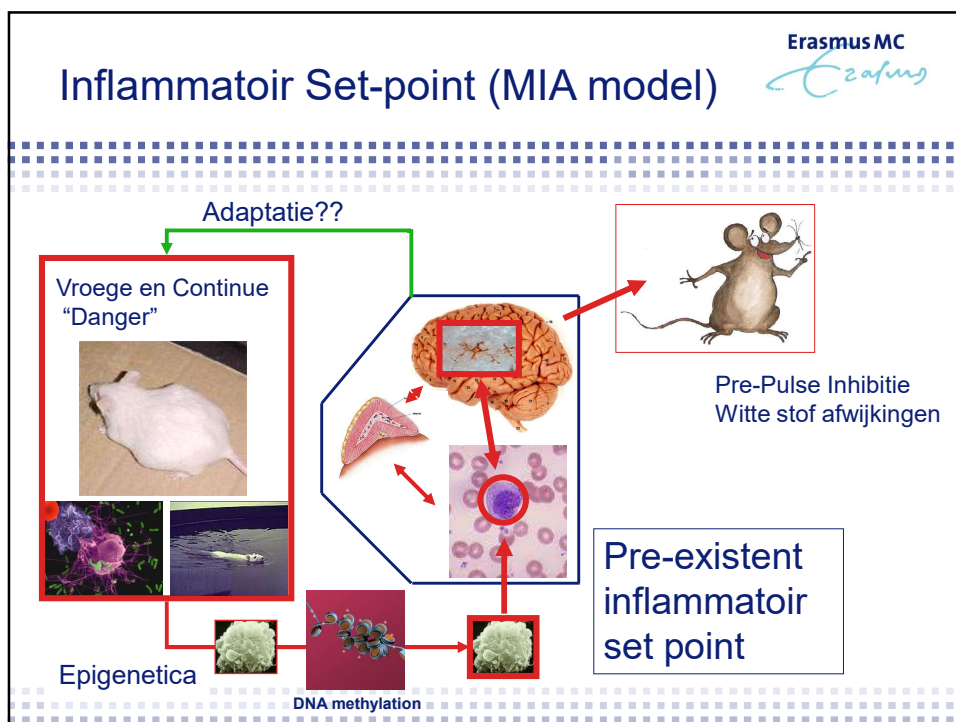

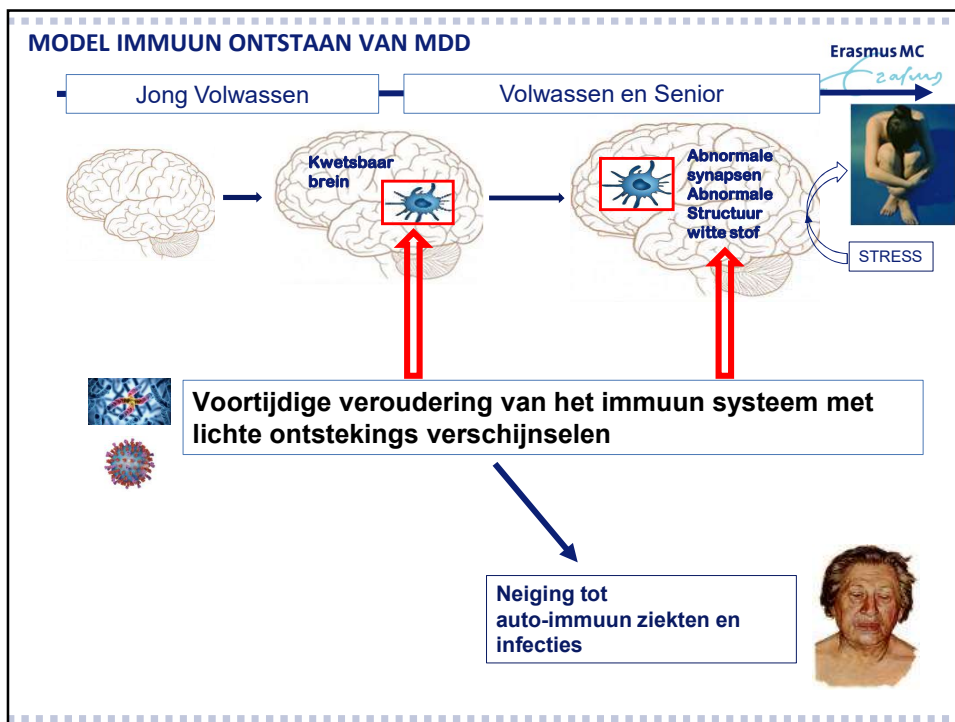
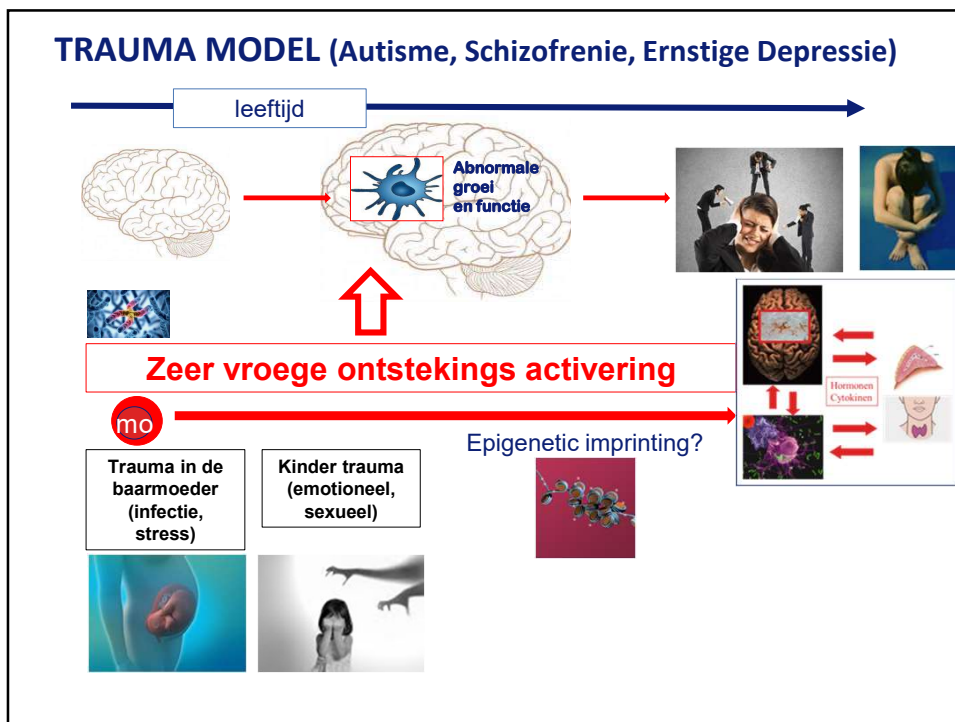
Nieuwe generatie
bloed testen

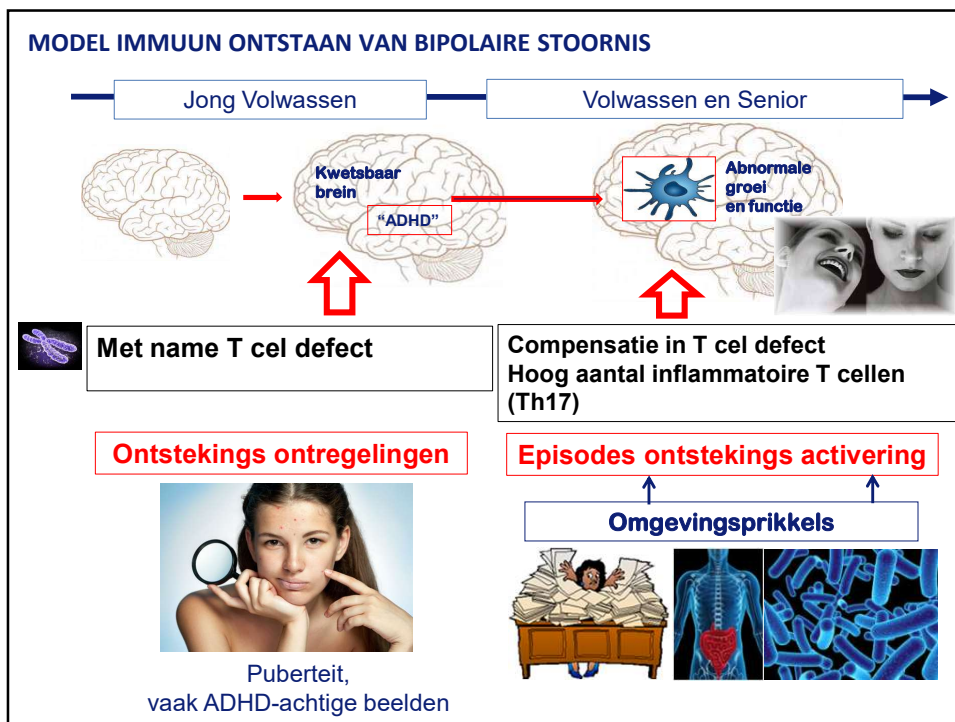
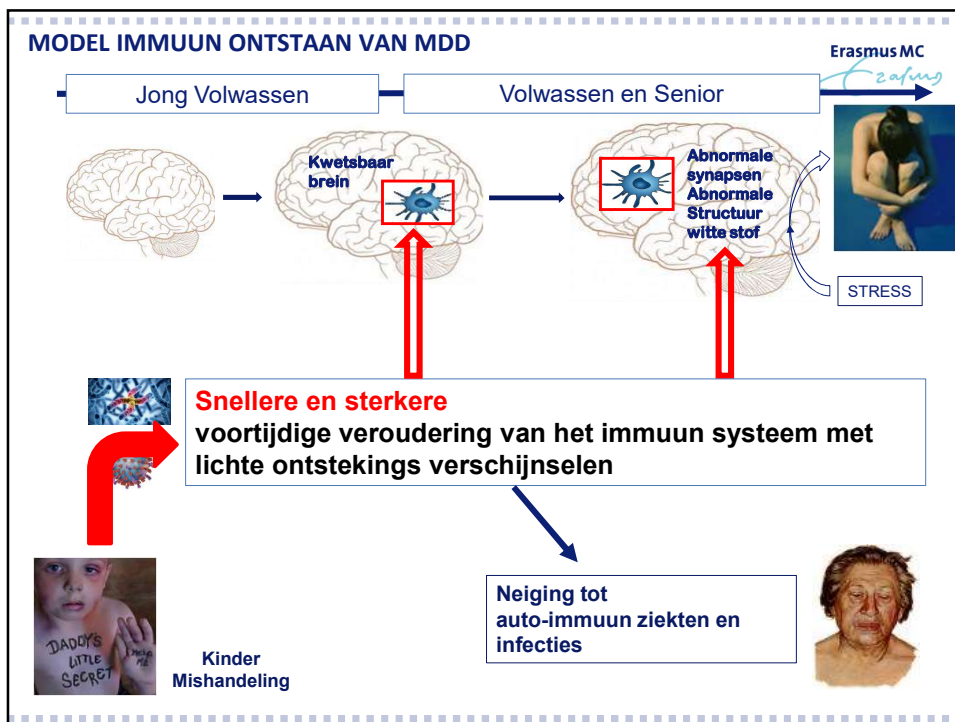
Genomics

- Monocytes
- T cellen
- Cytokines, hormonen, groei factoren

ErasmusMC
Erasmus

Immuun Abnormaliteiten (Therapie)

T cel versterking
 Sporten
 Lage dosis IL-2
 Thymosin- α 1

Anti-inflammatoir
 NAC/Q10
 anti-TNF
 Minocycline
 COX-2 remmer

ErasmusMC
Erasmus

Therapie nieuw??

Robert Koch (1890):
 Tuberculine
 Malaria

Julius Wagner (1928)

Nobelprijs voor "malaria therapie" van "psychosen"

Het onderzoek is niet mogelijk zonder de medewerking van veel patiënten, promovendi, post-docs en samenwerkende onderzoekers

